

A R E G G E L

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, TEREZ-KÖRUT 52. SZÁM

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL
TELEFON: AUTOMATA 278-82 ES 278-83

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 2.40 pengő. Egyes szám ára 50 Groschen 4 dinár, 1.20 lira, 2 francia frank, 10 lei

TELEFONOK VASÁRNAP DELUTANTÓL REGGELIG: JÓZSEF 303-30, JÓZSEF 310-16

X. évfolyam

Budapest, 1931 május 4

18. szám

Hock János pertörlést kért a kormányzótól és rövid időn belül hazajön

Adják vissza a gazdasági élet szabadságát!

Haller István

nemzetgyűlési képviselőt, volt minisztert egy amerikai vizum elszámolatlan költségei miatt följelentették az ügyészségen

A följelentő egy fiatal diákleány, aki a numerus clausus miatt nem tudott bejutni az egyetemre és ezért Amerikába készült

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap rendkívül kényes ügyben kezdte meg a nyomozást a budapesti királyi ügyészség. Az egyik szereplő személy miatt különösen föltűnést keltő bűnvádi följelentés előzményei ennek az évnek január hónapjába nyúlnak vissza. 1931 január második felében jelent meg Bráver Elza nevű fiatal leány

Haller István országgyűlési képviselő, volt közoktatásügyi miniszternél, hogy tőle protekciót kérjen.

Bráver Elza gimnáziumot végzett és minden vágya az, hogy orvosni lehessen. Utját állta azonban a numerus clausus, a jelesen érett Bráver Elzát semmiképpen sem akarták fölvenni egyetlen magyar egyetem orvosi fakultására sem. Bráver Elza hosszú időn keresztül takeréskodott és összegyűjtött annyi pénzt, amiből szűkösen el lehet jutni földközi utasként Amerikába.

Amerikai egyetemre készült, hogy ott szerezzék meg az orvosi oklevelet.

Beutazási és letelepülési engedélyt azonban az Egyesült Államok nagyon nehezen és nagyon kevés embernek adnak. Bráver Elza is hiába járkált, kilincsel és könyörgött: nem tudott vizumot kapni. Valaki akkor megsugta neki, hogy vannak befolyásos személyiségek, akik a bevándorlók évi kontingensén fölül is tudnak protekcióval vizumot szerezni... És

bemutatták Bráver Elzát, aki a numerus clausus miatt akart kivándorolni. — a numerus clausus alkotójának, Haller Istvánnak.

Haller előzékenyen fogadta a leányt és azt mondta neki, hogy van egy ügyvéd ismerőse — akit nem nevezhet meg — és ez az ügyvéd 800 pengő ellenében meg fogja neki szerezni úgy az utlevelet, mint a tanulmányi vizumot. A leány az összeguporgatott 800 pengőt átadta a volt miniszternek, aki sajátkezűleg írott nyugtát adott róla. A nyugtában azt írta Haller István, hogy a 800 pengőt mint letétet vesszi át

és kötelezi magát arra, hogy megbiz egy ügyvédet, aki Bráver Elza részére tanulmányi utlevelet és vizumot szerez. Még azt is beleírta a nyugtába, hogy

ha négy hét alatt nem szerezné meg a vizumot, a 800 pengőt köteles visszafizetni.

A négy hét elmúlt és Bráver Elza megjelent Haller István József-utca 5. szám alatti lakásán. Haller párnapi haladékat kért tőle, mert a vizum ügye még mindig ninesen rendben. A leány csomogolt és bucsuzott rokonaitól, hogy utrakeljen Amerika felé. Közben eltelt újra néhány hét, megjelent ismét a József-utcában, de az előszobánál tovább nem jutott. Ettől az időtől kezdve nap-nap után kereste Haller Istvánt, de mindig

azzal utasították el, hogy ninesen otthon.

Multak a hetek és Bráver Elza ügyvédi föl szólítást küldetett Haller Istvánnak, aki március 20-án 200 pengőt adott át a leány nővérének és megígérte, hogy a többi 600 pengőt is hamarosan visszafizeti. Ez nem történt meg és Bráver Elza ügyvédie most már ajánlott levélben szólította föl Haller Istvánt, hogy haladéktalanul fizesse vissza a pénzt, amit nem használatra, hanem letétként vett át. Az ügyvéd ajánlott levelére Haller nem válaszolt, amire az ügyvéd

a volt miniszter ellen följelentést tett a budapesti királyi ügyészségen.

Az ügyészségen a kényes esetet dr. Bary Zoltán királyi ügyésznek osztották ki. A Haller István-ügy ügyészségi aktaszáma: 45.510/1931. Haller István egyébként néhány napja Berlinben tartózkodik és így nem állhatott módjában, hogy a följelentés ügyében, amelyet

vasárnap politikai körökben is élénken vitáltak,

a maga részéről is fölvilágosításokkal szolgáljon.

Ime, a Jegybank elnöke, a magyar közélet egyik legfinomabb elméje és legelőkelőbb egyénisége a nyilvánosság elé áll és elmondja, amit évek hosszú sora óta jajveszékel a közvélemény: az államnak mindenbe való beavatkozása, az államosítás fékevesztett szenvedélye, a kényszergazdálkodásra és monopóliumokra való konok törekvés elsovasztja a polgári társadalmat és megrepszti a kapitalista állam fundamentumát. Talán Popovics Sándornak elhiszik, amit sem a parlamentnek, sem a gazdasági közvéleménynek, sem a közérdekű sajtónak hosszú évek óta nem hisznek el. Megengedjük, a háboru utáni zürzavaros világban epidémiává válhatott ez az irányzat, de azóta, mint sok más betegségből, kigyógyulhattunk volna ebből is. Igaz, hogy ez a fojtott légkör és ez az elszegényedés, a csüggedtség, az erkölcsi és anyagi romlás végeredményben az egész világ pestiséből származik, de ez az aranyigazság nem vigasz, nem gyógyulás és nem megoldás. Elég mély már a krízis, hagyjuk abba az elmélyítést. Térjünk kúza elméletek utvesztőiből vissza a kipróbált gazdasági törvények egyenes országutjára. Ezt mondja Popovics is. Nem közgazdasági kuruzslás-e az, amikor az egyik oldalról mars-marsot harsognak a trombiták minden szocialisztikus elmélet és minden kollektív gondolat ellen, a másik oldalon pedig örömrivalgás és ujjongó hozsánna fogad olyan suta eszméket, amiknek megvalósítása gáncsot vet a polgári munkának, becsvágynak és igyekezetnek? Nevezzék bár államosításnak, vagy társadalmosításnak, egyremegy: kapitalisztikus társadalomra nem lehet szocialisztikus államot fölépíteni, Popovics Sándort valami leküzdhetetlen felelősségérzet gyötörheti, amikor ezzel az egyszerű, napnál világosabb igazsággal lép a fórumra s közgazdasági tévelygéseinkre figyelmeztet. Illik meghálálni azt a belső vívódást, amelyet intelmei elárulnak. Adják vissza az életnek azt a szabadságát, amelyet elvettek tőle. A kapitalista állam a szabadság levegőjében virágozott mindig s a polgári társadalom egy napon született meg a szabadsággal. Adják vissza a gazdasági élet szabadságát! Vessenek véget az állami gyámkodásnak, törjenek rést a befalazott ablakokon. A világosság, a napfénynek üdítő, gyógyító, a sötétségnek, a kötöttségnek bomlasztó, pusztító hatása van. Az orvostársadalom most indul rohamra a szabad orvosválasztásért. Példát ad egységes fölvonulásával a többi értelmiségi pályáknak, mint kell talpraállni a biztatóbb jövőért. Miért nem próbálják ki Popovics árkánymát a nemzeti termelés minden ágában? Oly keveset veszíthetünk és oly sokat nyerhetünk!

Vasárnap megkezdődött a magyar gyermekhét

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt az új városháza közgyűlési termében nagy közönség jelenlétében folyt le a Nemzeti Gyermekhét megnyitása, amelyen **Horthy Miklósné**, a kormányzó felesége is megjelent. **Gaár Vilmos** üdvözlő szavai után **Ripka** főpolgármester mondott beszédet.

— Ha eljön a ma gyermekeinek holnapja — mondotta —, az ápolat gyöngye palántákból itélőbiráink lesznek, akik törvényt ülnek fölöttünk és kimondják az ítéletet a mi korunk értéke fölött. Az Országos Gyermekvédő Ligának az volt a programja, hogy a társadalmi gyermekvédelmet kiemelje a jótékonytársadalmi tevékeniségtől, de meddő zsákutcájából és mint szociálpolitikát szervezze meg. Az ismételt nyaralatóakciók sikertelensége után a magyar gyermekek segítségére sietett **Horthy Miklósné**, Magyarország Nagybajnoka. Az ő buzgalmának köszönhető, hogy

sadalom ellensége lesz. A gyermekhét riadó ez ellen a veszedelem ellen.

A főpolgármester beszéde után **Horthy Miklósné** megnyitotta a gyermekhetet. Végül **Liber Endre** alpolgármester tartott érdekes előadást. „Egységes irányelvek a gyermekvédelemben” címen.

Frigyes főherceg kezességét vállalt a „Gyermekvédő Liga” félmillió kölcsönéért

(A Reggel tudósítójától.) Több mint száz elegáns hölgy jelent meg vasárnap délelőtt az ügyvédi kamara dísztermében, a május 8-ára és 9-ére kitűzött gyermeknap előkészítő értekezletén. A közönség első sorában foglalt helyet **Rákosi Szidi**, aki nagy vörös szegfűsokrot tett **Albrecht** főhercegnek, a Gyermekvédő Liga elnökének asztalára. **Albrecht** főherceg, aki **Rakovszky Iván**, báró **Radvánszky Al-**

Horthy Miklósné a főpolgármester ünnepi beszédét hallgatja

a magyar vidéki házak ajtai kinyíltak a sápadt, gyöngye budapesti gyermekek előtt.

A főváros is törekszik a gyermekvédelem előmozdítására, de a súlyos gazdasági válság megnehezíti az emberbaráti tevékenységet. Megdöbbentő példaként áll előttünk a Gyermekvédő Liga nehéz helyzete. A gyermekhét azt a tudatot akarja kiépíteni, hogy Magyarország jövője attól függ, hogy meg tudjuk-e védeni gyermekeinket. A mai gyermeket az anyagi nyomorúság, testi és lelki infekció fenyegetik, a káros hatások alá került gyermek mikor megnő, a tár-

Albrecht főherceg megnyitja a gyermeknap előkészítő értekezletét

bert, **Blaha Sándor** belügyi államtitkár, **Farkas Imre**, báró **Szentkeresztly Pál** és **Szilágyi Artúr Károly** között foglalt helyet az elnöki emelvényen, azzal kezdte megnyitóbeszédét,

Harkány gyógyfürdő

Pécs mellett

62° C kénés

Radioaktív

Reuma, csusz, köszvény, ischias

ellen.

Szállodai szoba, teljes ellátás (3-szori étkezés) I. oszt. kádfürdővel együtt elő- és utóidényben naponta 7.— P
Főidényben (4-szori étkezés) 10.50 P

Kérjen azonnal díjmentes, részletes prospektust!

Interurban telefon: Harkány 9. szám

hogy a Liga huszonöt éves jubileuma az általános nyomorúság idejére esett.

— A ligát támogató intézmények anyagi gyöngülése kimerítette a liga anyagi erejét — mondotta. — Már-már a tönk szélén állott, de, hála az illetékes tényezők összefogásának,

sikerült a ligát megmenteni,

ugy, hogy az intézmény működése a jövőben is biztosítva van. A magyar társadalom osztatlan és erős támogatására azonban a liga most épp úgy rászorul, mint a múltban és azt a 85 jelen levő hölgyet, aki eddig urnát vállalt, illeti elismerés azért, hogy a liga ismét megjelenhetik a tavasz első napjaiban a főváros utcáin.

Albrecht főherceg e megnyitó szavai után, amelyekkel hivatalosan is bejelentette, hogy azzal

az 500.000 pengős kölcsönrel, amelyért **Frigyes** főherceg vállalt kezességet,

sikerült a Gyermekvédő Liga további működését, az egészségügyi és csecsemővédelmi intézmények kivételével, biztosítani, **Rakovszky Iván** állott föl szólásra.

— Nem esoda — mondotta —, ha a gondozatlan gyermekek elkeseredésükben a társadalom ellenségeivé válnak. Az az ifjuság, amely szeretet nélkül és az igazságtalanság érzetében nőtt föl, visszatartó ható-e attól, hogy az irigység mellett meg ne gyűljön azokat, akik jólétben élnek? Csak koldus elméletek beszélnek olyan mechanizált társadalmakról, amelyekben a szívnek és emberszeretetnek nincs szerepe. Sok nehézségünk volt az utóbbi időkben, de volt-e bűn, volt-e vétek e nehézségekben?

A Liga vezetői elindultak egy lidérefény után,

de ha ez a lidérefény a kötelesség, amelynek teljesítését a szív parancsolja, ha e lidérefény a síró gyermek hangja, bűn volt-e utánamenni? Ha volt olyan, aki eltévedt e lidérefény nyomában, lehetett meggondolatlan, lehetett tulbuzgó, de rossz ember nem lehetett. A Liga most az előtt a fájdalmas kötelesség előtt áll, hogy az évek során át megalkotott hatalmas intézmények egy részét lebontsa. Lemond tevékenységének egy részéről, de a közeli napokban ismét a közönség elé áll. A Liga piros sátrai vércsöppek lesznek az utcán és ezekben a vércsöppekben nemcsak panasz, könnyörgés, szemrehányás és imádság van, hanem

fenyegetés is azokkal szemben, akik bőségben élnek és nem teljesítik földadatukat!

Rakovszky Iván nagyhatású szavai után **Farkas Imre** mondott hangulatos beszédet:

— Költők vagyunk itt valamennyien, akik hiszünk a hálás gyermeki mosolyban.

Végül **Albrecht** főherceg buzdította kitarításra a hölgyeket. — *Visszontlátásra az urnánál!* — így bucsuzott tőlük...

Május hó 1-9-ig

sok ezer pár

és darab selyemharisnya, férfiharisnya, női nadrág, kesztyű, a nálam megszokott jó minőségekben, meglepő alacsony áron árusítom

Női selyemharisnya Viscosa műselyemből, kis hibával, párja P.	1.38	Charmős női nadrág erős minőség, minden szín, rep. P.	2.20
Női selyemharisnya sűrűszálú műselyemből, rep. régebbi ár 3.90, most	1.75	Tavaszi kesztyű divatszínben, párja	1.20
Női selyemharisnya azsúr nyíllal, kitűnő műselyemből, kis hibával, régebbi ár 3.90, most	2.20	Mosóbőr kesztyű fehér és sárga, párja	4.80
Női selyemharisnya sűrűszálú, kitűnő műselyemből, tartós minőség, régebbi ár 4.50, most	2.50	Flór férfizokni kitűnő minőség, divatszín, rep. régebbi ár 3.—, most	1.50
Atlasz csikos női nadrág gyönyörű színekben, rep. P.	1.38	Bellaflor gyermektrikók hosszu ujjal	2.90

WEISZ SAMU Király-utca 2 (Anker-palota)

Látványosság

Dán Fülöp 1
V, Dorottya - utca

róka kirakatai!

Megóvásért küld! Tel.: 815-11

Nem tévesztendő össze
hasonnevű céggel!

Hock János pertörlesztést kért a kormányzótól és rövid időn belül hazajön

„Nevemnek, multamnak megfelelő tisztességgel akarok hazamenni Magyarországra. Politikával az életben többé nem foglalkozom...“

Pöstyén, május 3.

(A Reggel tudósítójától.) Hatalmas parkban, amelynek évszázados fái alatt Beethoven komponálta a kilencedik szimfóniát és ahol Kiss József írta legszebb költeményeit, déli napfényben fölülnek egy öreg ur jellegzetes profilja. Széles fekete kalapot és térdig érő fekete kabátot visel. Magasra gombolt mellénye fölött nincsen nyakravaló. Meg se ismerem a pöstyéni vándorban Hock Jánost, a függetlenségi mozgalom egykori vezérének, a Nemzeti Tanács volt elnökét. Csak amikor megszólal! Ugy beszél magyarul, ahogyan a toszkánaiak beszélik az olasz nyelvet, dalolnak a szavai és dalol a lelke is. mert

rövid időn belül — 13 esztendei hontalanság után — otthon lesz.

Megkísérlem szórul-szóra visszaadni azt, amit mond:

— Az emigránsnak nincs hazája. Olyan ő, mint a költöző madár. Ha jön a tél, szedi a sátorfáját és arra megy, ahol szebb idő van. En is készülődöm már haza.

Sokkal előbb otthon leszek, semmint gondolnák!

És most, amikor sóvárgó szemekkel nézek hazafelé, hátát adok az én Istenemnek, hogy az elmúlt tizenkét esztendőt a régi környezetemtől kiszakítva töltöttem el.

Megutáltam a politikát!

Örülök, hogy elszakadtam azoktól, akik lekötötték engem a köznapi élethez. Éppen most kaptam az értesítést arról, hogy az ügyem rövidesen, talán napok alatt, véglegesen elintézésre nyer. En nem kértem kegyelmet, mert nekem kegyelemre nincs szükségem. Elítélve nem vagyok, bünt nem követtem el. Főlemelt fejjel felelek azért, amit cselekedtem. Az történi velem, amit a tételes törvény előír és megparancsol. Nyolc esztendővel ezelőtt a törvényszék-nél megvádolt az ügyész azzal, hogy gyaláztam a hazámat, a magyar nemzetet. Idézést kaptam a tárgyalásra, de erre nem mehettem el, mert hiszen Amerikában voltam. A büntelmeimért a vád szerint Amerikában megjelent cikkeimmel követtem volna el. Nem tudtam védekezni, hiszen távol voltam, de még így is, távollétemben sem talált a törvényszék büntelmeimért abban, amivel az ügyész-vég vádolt. Megállapították ugyan a bűnösségemet, de

a bíróság csak vétségben mondott ki bűnösnek.

Elítéltek in contumaciam. Azóta 7% esztendő telt el és az ügyvéd, akit a törvényszék hivatalból védőmül kirendelt és akinek még csak a nevét sem tudom, most

a táblához beadott pöriratában a további eljárás beszüntetését kéri, azon az alapon, hogy a törvény kimondja, miszerint minden vétség 5 év alatt elévül.

En pertörlesztést végezt nyújtottam be kérvényt a kormányzó ur *Öfömeltóságához*, mint *államfőhöz*, aki *szuverén* hatalmával fogva azt egyedül illetékes megadni. Miután ez az ügy még elintézés alatt áll, nem akarok erről most bővebben nyilatkozni.

Nevemnek, multamnak és állásomnak megfelelő tisztességgel akarok hazamenni Magyarországra.

Az emésztő honvágy gyötör, de ez a legtisztességszebb hazaszeretetből fakad nálam. Ez lett az én mindennapi imádságom.

Magyar földön akarok meghalni...

Harmincöt esztendőn keresztül a Kossuth-eszmék egyik zászlóvivője voltam, ezt a zászlót soha meg nem tagadtam és soha megtagadni nem fogom. Ha az idők viszontagságai ronggyá tépik is ezt a zászlót, ez a rongy lesz az én szemfödőm...

Az írásai között két diplomaszzerű pergamentot mutat. Az egyik már tépett, kopott, a másik jobbkarban van. Mindkét írás szövege egyforma, csak hogy az egyik az eredeti, a másik másolat. Az eredeti 1919 júniusában kelet, a másik négy esztendővel később, 1923-ban. Mind a kettőnek egyforma az aláírása. Ismert kalligrafikus betűk:

Johannes, Cardinalis et Primas Hungariae.

A Nóra-cipőgyár fölszámolósa

A rossz gazdasági helyzet sorra szedi áldozatait, ismét egy virágzó vállalat összeroppadásáról kell számot adnunk: a Nóra cipőgyár kénytelen volt a viszonyok kényszerű hatása alatt üzemét teljesen beszüntetni és összes munkásait és tisztviselőit elbocsátani. Erre

Tudtára adja ebben az írásban Magyarország hercegprimása a katolikus egyházak összes főpapjainak, hogy Hock János, egyházmegyéjének hűséges papja, az ő legfelsőbb főpásztori engedélyével távozik külföldre és ajánlja őt figyelmébe mindenkinek, aki ezt a levelet elolvassa.

— Amikor fölöszlattam a Nemzeti Tanácsot és a Kossuth-pártot — folytatja Hock János —, kimentem Nógrádverőcére a birtokomra. Menekültem azért, hogy ne kelljen érintkezni a kommunistákkal. Mint józsefvárosi plébánosnak, nekem is fölajánlottak fizetést, én ezt el nem fogadtam, *lölük egy fillért nem kaptam*, a plébánia vezetését adminisztrátornak adtam át és visszavonulva, kikapcsolódtam az életről. Husvét vasárnapján prédikációt tartottam a verőcei templomban, ebben megmondtam, hogy

Ielkiismeretlen gazság az, amit a kommunisták cselekednek.

Ezért a beszédemért följelentettek, vizsgálóbizottság szállt ki Verőcén, engem kihallgattak. A jegyzői iródban megmondtam nekik:

— Önök akkor jutottak hatalomra, amikor az ország az esztét elvesztette.

De majd amikor visszanyeri, saját munkástársai fogják önöket fölkötni! Másnap értesítést kaptam az öcsémről, aki már akkor is a Népszálló igazgatója volt, hogy meneküljek, mert gyanus elemektől — akiknek a szállása ott volt a Népszállóban — hallotta, hogy engem el akarnak fogni. *Ejszaka menekültem el*. Egy derék zsidó ember a kocsijával vitt át az Ipolyon. Ipolyságra, majd onnan Pozsonyba mentem.

Itt elfogtak a csehek és fogva tartottak két hónapig.

Azzal vádoltak, hogy irredentizmust szítok. És ugyanakkor, amikor magyarságomért a pozsonyi

Szándékos emberöléssel vádolja az ügyészség Fischl Frigyest, akit ma hallgat ki először a kecskeméti vizsgálóbíró

Kecskemét, május 3.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap délelőtt Kecskemétre érkezett Virág Gyula budapesti ügyvéd, Steinherz Rudolf gyilkosának, Fischl Frigyestnek védője. A vizsgálóbíró nyomában magához kérte az ügyvédet és fölvezette szobájába Fischl Frigyest, aki aláírta az ügyvédi meghatalmazást. Dr. Kenyeres János vizsgálóbíró egyébként hétfőn délelőtt hallgatja ki először Fischl, aki ehkor tesz első ízben Magyarországon vallomást. A Reggel munkatársa érdeklődött a kecskeméti ügyészségen, ahol azt a fölvilágosítást kapta,

hogy

az ügyészség véleménye szerint Fischl bűntetténél nem jöhet számításba a 282. paragrafus, a fölhívásra való emberölés,

hanem szándékos emberölésnek fogják minősíteni Fischl tettét. A 282. paragrafus ugyanis kifejezetten meghatározza, hogy az ölésnél csupán az áldozat kívánsága volt az indító motívum, márpedig

Fischl pénzért gyilkolt, azért az 5000 dollárért, amelyet Steinherz Rudolf ígért neki.

Miklós román herceg vasárnap átutazott Pesten

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap este 10 órakor hatalmas versenyautó állott meg a Nyugati pályaudvar előtt. Az autóból magas, széke fiatalember és egy elegáns fiatal hölgy szállott ki s miután a sofőrnek néhány utasítást adtak, *leültek a Démusz-étterem terraszára és vacsorát rendeltek*. A sofőr ezalatt elegáns bőröndöket rakott le az autóból, amelyeket azzal adott át az elősiető hordároknak, hogy azokat rakják majd föl az Orient-expressz éjjel után továbbinduló egyik föntartott fölkéjébe. A Reggel éppen arra haladó munkatársának ismerős volt valahonnét a gyönyörű versenykocsi s közelebről megnézve, csakhamar

megállapította, hogy a Duesenberg gyártmányu automobil azonos Miklós román herceg híres verseny-Duesenbergjével,

amellyel a herceg az áprilisi Concours d'Éléance-on is résztvett Budapesten. A Reggel munkatársa erre érdeklődött Miklós herceg útjának célja felől. A herceg mosolyogva háritotta el a

kérdést azzal, hogy legközelebbi óráinak programja felől maga sem döntött még határozot-

**71 éve már, hogy
vagyunk,
Mest finomat, jótől adunk!**

Noema
Hagyj meg a megalkendő
Hagyj meg a megalkendő

tan, de érdeklődött munkatársunknál a romániai ut felé való kiutazásról. Ezután a herceg a kíséretében levő hölgyvel, akivel francia nyelven beszélgetett, betért előbb az I. osztályú váróterembe, majd mind a ketten kimentek a perronra s ott sétálgattak cigarettázva, amíg

az Orient-expressz be nem futott. A herceg az expressz beérkezése után föl-kísérte a hölgyet fülkéjébe, majd szívélyesen elbucszott tőle, azután kisértette a pályaudvari bejáró előtt várakozó autójához, beült a volánja mellé és az Oktogon irányában elhajtott.

Alfonz király azt ajánlja a spanyol főnemességnek, hogy ne nehezítse meg a köztársasági kormány helyzetét

Páris, május 3.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Alfonz király szombaton késő este Londonból visszatért Franciaországba és egyenesen Fontainebleau tartózkodó családjához utazott. A király a „Tobedo hercege” inkognitó nevet használta és a vasútállomáson szinte mene-

külve sietett autójához a kíváncsiak pillantásai elől. Madridi jelentések szerint az „El Sol” című lap közli egy spanyol arisztokrata nyilatkozatát, akinek

a király azt a tanácsot adta, hogy a spanyol főnemesség ne górdítsen akadályokat a köztársasági kormány működése elé.

Ötvenhét bomba, kommunista röpiratok, letartóztatások...

Madrid, május 3.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Saragossa és Gasai között a barcelonai gyorsvonaton letartóztatott három fiatal kommunista, akiknél több börtöndben

57 bombát, továbbá számos revolvért és rengeteg röpiratot találtak.

A bombákkal telt börtönöket Barcelonába szállították, ahol megállapították, hogy azok dinamittal és nitroglicerinnel vannak töltve. A letartóztatott kommunistákról kiderült, hogy egy

terrorszervezethez tartoznak. Barcelona polgári kormányzója szerint a május elsejei zavargásokat azán provokátorok és külföldről jött idegenek idézték elő.

A minisztertanács Aguilera volt tábornokot kinevezte a hadsereg főparancsnokává.

Aguilerát 1926-ban a diktatura elleni összeküvésben való részvétel miatt hathavi börtönbüntetésre és a hadseregből való elbocsátásra ítélték. Az eddigi hadsereg főparancsnok, Carlos herceg, a király rokona volt.

A kisántant külügyminiszterei vasárnap megkezdték Bukarestben titkos konferenciájukat

Bukarest, május 3.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Benes csehszlovák külügyminiszter szombaton este, Marinkovics jugoszláv külügyminiszter vasárnap reggel érkezett meg Bukarestbe a

Benes és Marinkovics tanácskoznak

kisántant konferenciájára, amelyet vasárnap délelőtt nyitott meg a román külügyminiszterium disztermében Ghica herceg román külügyminiszter. A konferencia főtárgya:

a kisántant államok külügyminisztereinek állásfoglalása a német-osztrák vámunió és az osztrák-magyar vámszerződés kérdésében.

A szűkszavú hivatalos jelentés a vasárnapi megbeszélésekről csak annyit mond, hogy a három miniszter eszmecsere-t folytatott a kisántant államait érdeklő aktuális kérdésekről. A megbeszéléseket hétfőn egész nap folytatják. Este a külügyminiszteriumban vacsora lesz a miniszterek tiszteletére; kedden pedig a király látja vendégül a jugoszláv és cseh külügyminisztereket.

Fájdalmas szomorúsággal tudatjuk, hogy felejthetetlen jó anyánk, nagyanyánk, anyósunk, illetve rokonunk:

Özv. Horváth Lőrincné
szül. PEEL RÓZA

életének 80. évében május 3-án reggel 7/7 órakor elhunyt.
Drága halottunkat május 5-én délután 5 órakor a rákoskeresztúri római kat. temető halottasházából kísérik utolsó útjára.

Fehér Lajosné szül. Horváth Teréz, özv. Berts Sándorné szül. Horváth Irma, Stein Izidorné sz. Horváth Rózi, Fáber Rezsóné szül. Horváth Vilma leányai; Fáber Rezső és Stein Izidor vejei; Berts Oli és Stein Magdus unokái és az egész rokonság.

Emléke örökké élni fog.

A választások időpontját még a kormány sem ismeri!

— mondotta Czettler Jenő vasárnap Zalaegerszegen

Zalaegerszeg, május 3.

(A Reggel tudósítójától.) Ernst népjóléti miniszter zalai körútján szombaton Zalaegerszegen érkezett. Vasárnap megtekintette a kórházat, azután résztvett a keresztény gazdasági párt értekezletén, ahol elsőnek Czettler Jenő, a Ház alélnöke beszélt.

— A keresztény párt vezetőinek zalai látogatása — mondotta — nincs összefüggésben a választási hírekkel, mert

a választások időpontját még maga a kormány sem ismeri.

A választások időpontjába fontos külpolitikai kérdések is beleszólnak, elsősorban a külkereskedelmi szerződés kérdése. Anélkül, hogy a választóközönség ezeket tartalmát ismerné, nem tud állástfoglalni.

Péhm József apátplébános üdvözlőbeszéde után Ernst miniszter állott föl szólásra és a moszkvai veszélyről beszélt, hangsúlyozva, hogy nekünk, magyaroknak különös okunk van, hogy küzdjünk a vörös áramlatok ellen. Végül Kray István báró, a kerület országgyűlési képviselője beszélt.

Ernst miniszter vasárnap délelőtt fogadta a sajtó képviselőit, akik előtt kijelentette, hogy a Dráva vidéke trachomával infeldőlött, ezért meg fogja vizsgálni, hogyan volna lehetséges Nagykanizsán a kórház szemészeti osztályának fölléltatása. A kormány egészséges ivóvízzel akarja ellátni az országot, de a Balaton mellett egységes vízvezetési hálózatot pénzügyi nehézségek miatt nem lehet létesíteni. Kijelentette végül a miniszter, hogy

jövő vasárnap Rómába utazik,

hogy résztvegyen a Rerum Novarum jubileumi ünnepélyén. Találkozni fog Rómában Kaas prelátussal, a német centrum vezérével, aki sokat tehet a magyar-német viszony javítása érdekében.

Nagykanizsa, május 3.

(A Reggel tudósítójától.) Ernst népjóléti miniszter vasárnap délután 6 órakor Zalaegerszegről Gyömörey főispán kíséretében autón ideérkezett. Az esti gyorsvonattal megérkezett Budapestre Scholtz államtitkár is. Hétfőn a miniszter és az államtitkár meglátogatják a

Bagolyvár-étterem

II. Margit-körút 20

Kiszel József vezetésével

megnyílt

Elsőrangú cigányzene, hangulat és virágos kert. Jó konyha, kitűnő borok. Asztalrendelés: Automata 309-97

Titkos Ilona
Góth, Ráday, Mészáros Giza
fölléptével
Hercegnő és parkettáncos
Az Andrássy-úti Színház
új szenzációja

Horthy Miklós-kórházat, hogy annak fejlesztéséről a helyszínen döntsenek. Ernst és kísérete délelőtt 10 órakor utaznak vissza Budapestre.

A Móricz-afférban
érdekes vita volt a Magyar Írók
Egyesületének vasárnapi
közgyűlésén

Móricz azt kérte, hogy ne foglaljanak állást az ő ügyében

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt tartotta a Magyar Írók Egyesülete évi közgyűlését, amelyet Voinovich Géza elnök nyitott meg. Megállapította, hogy tulsúlyban vannak a kétes kvalitású írók és zugó taps közepette jegyezte meg:

— Ma az írók nem olvasnak, de az olvasók mind irnak!

Büky György titkári jelentése után Kodolányi János kifogásolta, hogy egy nagy író támadás ért, de senki sem szállt sikra, hogy megvédelmezze. Voinovich azt felelte Kodolányinak, hogy Móricz Zsigmond magyarságában senki sem kételkedhetik, mégis nyilatkozatában voltak olyan részek, amelyek könnyen félreértésre adhatnak okot. Ebben a percben lépett a terembe Móricz Zsigmond. Peterdi Andor indítványozta: határozatban mondják ki, hogy

Móriczot indokolatlanul érték azok a vádak, amelyek százszázelekes magyarságát vonják kétségbe.

Ezután Móricz Zsigmond állt szólásra. — Arra kérem a közgyűlést — mondotta —, hogy

ebben az ügyben ne foglaljon állást.

Elég, ha az íróbársaim elgétélt adnak és elég, ha elégtételt adnak azok is, akikkel uton-utfélen találkozom.

Megmérgezte magát egy vállalkozó, mert nem tudta kifizetni munkásai bérét

(A Reggel tudósítójától.) Szombaton délután a Tompa-utca 17. szám alatti lakásán megmérgezte magát Lányi Emil 58 éves vállalkozó. Szombaton Lányi nem tudta kifizetni munkásainak heti bérét. Azt mondta: este 7 órakor az egyik munkás meujen a lakására, ott fog fizetni. Lányi hazament és lefeküdt aludni. Amikor a munkások este megejelentek a bérükért és Lányi felesége bement az urához, hogy fölkeltsse, — az már órák óta halott volt. Megmérgezte magát.

Minden külön értesítés helyett.

Tenzer Emil és neje, Forgó Irén ugy a saját, mint az elhunyt unokái, dédunokája és a nagyszámú rokonság nevében fájdalomtól porig sújtva jelentik, hogy forrón szeretett, imádott édesanyja, illetve anyós, nagyanya, dédaanya, rokon,

Özv. Tenzer Gyuláné

szül. Mandl Hermína,

áldásos, nemes életének 83. évében, május hó 2-án elhunyt.

Hült tetemeit hétfőn, május 4-én, d. u. 4 órakor temetik a rákoskeresztúri izr. temetőben, élete végéig meggyászolt férje mellé.

Áldás és béke poraira!

Gyászruhák
4 óra alatt

Horváth és Halász

női gyászruhakészítő vállalat, IV. Váci-utca 26 teljes gyászfelszerelések speciális raktára

Telefon:
Aut.
871-09

A szabad orvosválasztás mellett nyilatkoznak A Reggel-ben báró Korányi, Verebély, Hüttl, Grósz és Safranek professzorok

(A Reggel tudósítójától.) A népjóléti tárca képviselőházi tárgyalása során kétszer is föl-szólt Lázár Miklós képviselő: az általános és a részletes vitában. Mind a két beszédében behatóan foglalkozott az orvosi hivatás és a társadalombiztosítás legégetőbb kérdésével:

az orvosválasztás problémájával.

Rámutatott arra, hogy a mai kötött orvosi rendszer mellett nem fejlődhet ki a szükséges bizalom, lelki szimpátia és megértés az orvos és betegek között, kölcsönös bizalmatlanság, sérelmek, vádaskodások levegője veszi körül az orvost és betegét, a tudományos gyógyítómunkához szükséges becsügg pedig elorvad az orvosok javarészből. Lázár Miklós figyelmebe ajánlotta a kormányának a jól bevált osztrák társadalombiztosítási rendszert, amely lehetővé teszi szerény anyagi eszközök mellett is a betegek szabad orvosválasztását, az orvosi tudás és ambíció egészséges versenyét és utját állja annak az állapotnak, hogy a fixfizetéses Sanyaró Vendelekké uniformizált orvosok egyik táboraival szemben álljon a proletariátusba zúlló, betegeitől megfosztott orvosok másik tábora. Ernszt Sándor népjóléti miniszter nyomában választott Lázár Miklós főlshóalására és figyelemreméltónak és megfontolandónak mondta mindazt, amit a képviselő előadott. Kijelentette többek között, hogy az osztrák rendszert ő is helyesnek tartja, annak bevezetéséről Magyarország komolyan tárgyalni lehet. Mivel a társadalombiztosítás körébe vont tömegek szabad orvosválasztási joga egyre sürűbben foglalkoztatja az ország egész közvéleményét és

milliókat érdekel,

megkérdeztük az orvostársadalom több kiválóságát is: mi a véleményük erről az érdeklődés homlokterébe került problémáról?

Korányi Sándor báró dr.

egyetemi nyilvános rendes tanár, az I. számú belgyógyászati klinika vezetője:

— Az orvos és a páciens közötti viszony — tegyük hozzá: helyes viszony és jó viszony — a gyógyítás egyik előfeltétele.

Ez megköveteli a szabad orvosválasztást.

A kötött rendszer kizárja a gyógyításból az orvosok nagy többségét, ami ugy szociális, mint tudományos szempontból és a gyógyulást kereső tömegek szempontjából helytelen.

Mesterséges numerus clausus ez, ami jóra nem vezet.

Az osztrák rendszert helyesnek tartom és azokkal szemben, akik e rendszer mellett visszaélésektől félnek, azt mondom: visszaélések mindenütt vannak, ahol emberek vannak! Egyébként nem lehet föltételezni a falakon kívül maradt orvosokról, hogy a maguk kenyeréért mindjárt visszaéléseket kövessenek el. Ezt épp oly kevésbé lehet, mint a társadalombiztosítás szolgálatában álló kinevezett orvosokat megbélyegezni azzal, hogy nem jól gyógyítanak és nem lelkiismeretesek! Nagyon kíváló orvosok működnek ma is a társadalombiztosítás rendszerén belül.

Az egészséges fejlődést azonban csak a szabad verseny biztosíthatja.

A kérdés egyébként olyan nagyfotosságu és komplikált, hogy talán egy hírlapi nyilatkozatban nem is lehet annak minden oldalát, minden részletét helyesen és megnyugtatóan megvilágítani.

Verebély Tibor dr.

egyetemi nyilvános rendes tanár, az I. számú sebészeti klinika vezetője:

— A szabad orvosválasztás mellett kell kitartanunk, mert

az orvosi tudomány továbbfejlődésének és az orvosi tudás érvényesülésének egyedüli biztosítéka az egészséges szabad verseny.

Ha bürokratikus beosztásba szorítjuk be az orvosokat, ki fog halni belőlük az ambíció, egyikből előbb, másiktól utóbb. A kommunizmus bukásának egyik legnagyobb belső oka is az emberek lázadása, tiltakozása, idegenkedése volt a rajonirozás, a skatulyázás ellen. Az orvosi működés legfontosabb lélektani alapja a bizalom és nem lehet kívánni a beteg-től, aki ember, gondolkozó, érző ember, akinek hajlamai, rokonszenvei és ellenszenvei van-

nak, hogy bizalommal legyen éppen az iránt, akit számára, mint orvost — kiosztanak. Hogy

rábizza az életét teljes odaadással és bizakodással olyan orvosra, akit nem ő választ.

Márpedig minden orvos tudja, hogy a gyógyítás egyik elengedhetetlen kelléke a helyzeténél fogva amúgy is túlérzékeny, sokszor éppen képződő és ingerlékeny beteg hite a gyógyulásban. A hit, aminek alapja az orvosba vetett bizalom. Az osztrák rendszert — amelyről Lázár Miklós képviselő a népjóléti tárca vitájában beszélt — magam is üdvösnék és helyesnek tartom. Bürokratizált orvosok helyett adjanak pénzt a betegnek, aki majd választ az ő lakóhelyén található orvosok között tetszése, bizalma és az orvos jó hire szerint. Persze, ennek a rendszernek is megvannak a maga veszélyei. Akadhat orvos — ha elvéve is —, akinek tágabb a lelkiismerete és hajlandó a betegnek kedvezni a köz és az intézmény rovására. Meghosszabbítja a betegszabadságot, amikor már erre szükség nincsen, a beteg tovább kapja az anyagi segítséget, mint szabad volna és ebből az összegből tovább fizeti az orvost. Így mind a ketten jól járnak.

Az orvos tovább keres ugyanazon a beteg-en, a beteg pedig szaporíthatja a munkakerülőket számát.

Ezt a lehetőséget azonban, a beteg és az orvos vétkes összejátszásának esetét a minimumra redukálja a gondos ellenőrzés és az orvosi etika, amely Magyarországon magas fokon áll és amely a szabadverseny esetében, amikor az orvosokat nem taszítják mesterségesen inségbe, nem süllyedni fog, hanem emelkedni!

Hüttl Hümér dr.,

egyetemi nyilvános rendkívüli tanár:

— A szabad orvosválasztás elve mellett állok. Hangsúlyozom azonban, hogy a szerzett jogokat respektálni kell és átmenet nélkül nem lehet bevezetni a szabad orvosválasztás rendszerét. Kétségtelen, hogy

a betegnek megvan a joga kiválasztani a maga orvosát.

Nem lehet sutba dobni a gyógyításnak egyik fontos tényezőjét, a bizalmat, amely a beteg és az orvos között keletkezik. Egészen primitív tömegekben talán nem fejlődött még ki tulságosan a kritika az orvos-személyével szemben, de az olyan társadalmi rétegekben, amelyek már evolúcióban vannak, fejlődnek, haladnak, annál élesebben mutatkozik az orvossal szemben a szimpátia vagy antipátia, az ilyen társadalmi rétegek már válogatnak. Gyakran megessik, hogy igen kitünő társadalombiztosító-intézeti orvosokkal nincsenek megelégedve, nehezen elemezhető okokból bizalmatlanok iránnyukban és más orvosok után néznek. Persze csak akkor, ha anyagi helyzetük ezt lehetővé teszi! En is az osztrák rendszer mellett vagyok: a betegre oktrojált orvos helyett pénzt kell adni, amiből az szabadon fizetheti magaválasztotta orvosát. Természetes, hogy az ilyen rendszer mellett nagyobbak kell lenni az ellenőrzésnek. Ez nagyon fogas kérdés, mert nemcsak a társadalombiztosító intézmény anyagi egyensúlyáról van szó, hanem

az orvosi etikáról is, amelyre pedig nagyon vigyázni kell nemcsak az orvosi rendtekiintélye, hanem a gyógyulást kereső tömegek érdekében.

Mégegyszer hangsúlyozni akarom, hogy a mai kötött rendszerről ugrásszerűen nem lehet át-terni a szabad választási rendszerre. Már csak azért sem, mert a kinevezett állásban levő orvosok nagy tömegének kenyeréről és nyugdíjáról van szó és nem volna igazságos dolog, ha a szabad verseny kockázatát viselő magán-orvosokon most úgy akarnánk segíteni, hogy a másik táborban levő kollégáikat valorizált nyugdíj nélkül egyszerűen kitesszük az utcára.

Grósz Emil dr., egyetemi tanár:

— A szabad orvosválasztást az Országos Orvos Szövetség, amely magában egyesíti az orvosok összességét, egyhangu határozatával szükségesnek tartja, és pedig nem annyira rendi érdekből, mint

az ország közegészségügyének s a lakosság egészségének érdekében.

A gyakorlati megvalósításnak ma még akadályai vannak, mert a társadalombiztosítást nem ez alapon szervezték meg. De ebből nem az következik, hogy arról lemondjunk, hanem ellenkezőleg, az átmenetet elő kell készíteni s a fokozott való megvalósításhoz hozzá kell fogni.

A társadalombiztosítás gyökeres reformja amúgy sem halasztható.

Megdöböntő, hogy amikor az állam, a munkaadók és munkások ezért az intézményért nagy áldozatokat hoznak, az elégedetlenség általános. Ennek oka nemcsak a mostani gazdasági válság, hanem egyszersmind a Társadalombiztosító szervezete. Sokan aggodalommal látták

a szédületes centralizációt,

amellyel csupa szakemberekből álló adminisztráció sem tudott volna megbirkózni, pedig köztudomású, hogy e tekintetben is sok kifogást lehetett emelni. Kétségtelen, hogy a sérültek és betegek orvosi ellátása a biztosítás alapja, az intézmény gerince. De ennek sikeréhez elengedhetetlen a beteg bizalma.

A tömeggyógyítás e bizalmat ingatta meg!

A Társadalombiztosító budapesti rendelőiben sok kiváló szakember működik s ennek ellenére a biztosítottak bizalmát nem tudják megnyerni. Ahol pedig a szakértelem sincs meg, az intézmény valószínűs kényszergyógyítássá válik. Ravasz László, a filozófus püspök amerikai tapasztalatairól beszámolvva, élénk színekkel festette a gép rombolását a társadalomban. Ugyanez mutatkozik a társadalombiztosítás terén is. Tisza István ezt előre látta. A nagy cél érdekében nem szabad visszariadni a reformtól.

Apróbb feldozások nem vezetnek célra, gyökeres változtatásra van szükség.

A társadalombiztosításnak most már kiváló szakemberei vannak s kétségtelen, hogy a szükséges reformokat meg tudják állapítani s ezek keretében a szabad orvosválasztást a megfelelő kautélákkal beilleszteni.

Safranek János dr., egyetemi tanár:

— A tavalyi orvoskongresszus álláspontján vagyok: úgy a gyógyulást kereső tömegek, mint az orvosi rend existenciális érdeke a szabad orvosválasztást kívánja. Azoknak, akik

Az új REMARQUE

első kiadása 3 nap alatt elfogyott!

Dante-kiadás

attól félnek, hogy ez a rendszer alkalmat adna orvosai visszaélésekre, a gyógyított beteg és az orvos bűnös összejárására, a következőket felelem: *a magyar orvosi kar etikai színvonalát közismerten olyan magas, hogy*

a világ egyetlen országában sem lehet találni erkölcsi komolyságban és a hivatás megbecsülésében fejlettebb orvosokat.

A szabad versenytől pedig ne féltsék a magyar orvos erkölcsét, mert az orvosi tudás eszközével vívott, a képességek szabad mérkőzésére alapított fair play csak emelheti az orvosi rend etikáját. Es kérdézem én, vajjon melyik rendszer veszélyezteteli jobban az orvos erkölcsét, megbízhatóságát, jellemzilárdságát, állásának méltóságát: a tehetségek szabad érvényesülése, vagy pedig az a rendszer, amelyben

szemben áll egymással az üzemi alkalmazottá süllyesztett, rosszul fizetett, végletekig kihasználta, fáradt és elfáradt orvostömeg és az a másik, talán még szánalomraméltóbb orvoscsereg, amely azért nem fáradt, mert elvették a betegét, de éhes, mert elvették a kenyerét.

Az orvosi etikának nem a nyomor, nem az elkeseredés, nem a hivatás szabad gyakorlásának megakadályozása kedvez és nem is az ambíciót kiülő bürokratizálás, hanem egyedül a szabadság légköre, amelyben az orvos a maga tehetségére és tudására van utalva, de senki sem akadályozza abban, hogy ez a tehetség és tudás működési térhez is jusson! Egyébként nem kételkedem benne, hogy

az ebben a hónapban tartandó országos orvoskongresszus egyhangulag állást foglal az orvosi kamara föllállításával mellett

és a törvényhozás sem fog elzárkózni ennek az új és annyira kívánatos testületnek a megalkotásától. Akkor azután olyan fegyelmi jogkörű szerv lesz az orvosi etika őrzésére rendelve, amely a legkisebb kisiklást is súlyosan büntetni tudja. Ha ugyan lesznek ilyen kisiklások!

Gellért Elemér főorvos,

az Országos Orvosszövetség igazgatótanácsának tagja:

— A szabad orvosválasztás a betegnek az a személyes joga, hogy őt éppen az az orvos gyógyítsa, akivel bizalma van. A szabad orvosválasztás tehát elsősorban nem az orvosi rend gazdasági kérdése, hanem a beteg sikeres és tudományos orvosi gyógyításának ügye. És az OTI iránt megnyilvánuló bizalmatlanság és ellenszenv egyik legsúlyosabb oka az lehet tekinteni, hogy az OTI orvosában a beteg

nem az ő testi és lelki bajainak vele együttérző orvosát látja, hanem az intézet gazdasági érdekeinek védelmezőjét.

A belső bizalmi viszony helyett, amely a gyógyítás és gyógyulás el nem hanyagolható lelki tényezője,

a gyűlöletig fokozódó ellenséges érzés keletkezik.

Minél magasabb kulturája a beteg, annál jobban érzi, hogy *orvosa és közvélekedése harmadik tényező kapcsolódott, amelynek gazdasági érdekei zavarják a legszemélyesebb bizalmi viszonyt. Ezért kívánja a Magyar Országos Orvosszövetség — elsősorban a magasabb művelődési fokon álló társadalmi rétegek számára — hogy a biztosítás ne nyújtsa természetben az orvost, mint a szemüveget vagy a kötszert, hanem adjon ehelyett neki készpénzsegélyt. A postaigazgató, a vasuti főmérnök, a városi tanácsnok nem szorul rá arra a kényszerre, amire a betegsége alatt munkabéret elvesztő bér munkás. Az Orvosszövetség*

a műveltségnek alacsonyabb fokán állók részére helyesli a kényszerbiztosítást

és nincs kifogása az ellen sem, ha a társadalom más rétegei is biztosítják magukat betegség ellen. Azonban veszedelmesnek tartja, ha a gyógyítás művészetét üzleti haszon, számítások tényezőjévé teszi, ha azt lélek nélküli tömeg- és bér munkává süllyesztik. A magyar orvosok aggódva látják, hogy a társadalombiztosítás kiterjesztésével és a német rendszerű orvosi ellátás még bürokratikusabb kiépítésével milyen rohamosan terjed a kuruzslás. Oka ennek az, hogy széles néprétegekben azért rendült meg a bizalom az orvosi gyógyítással szemben, mert látják, hogy

az orvost albréletbe lehet venni,

azt hiszik, hogy gazdasági szempontok szerint lehet irányítani és befolyásolni a gyógyítást. Az orvosi szociális kérdés csak ezután következik: egyik oldalon agyonhajszolt, rosszul díjazott pénztári orvos, napi 150—180 új beteget 3 óra alatt ellátó tömegrendelések, elégedetlen betegek, lelkiileg és testileg kimerült orvosok, — a másik oldalon kiválóan képzett orvosok százai, működési terület híján. A pénztári orvos elégedetlen, mert a kötött rendszer kihasználja és rosszul díjazza, a nem pénztári orvos pedig kétségbeesik, mert nincsen megélhetése. Fokozatosan rá kell térni arra, hogy ismét

a betegnek legyen orvosa és nem a pénztárnak.

A Szenszék hozzá fog járulni ahhoz, hogy a püspökök fölmentést adjanak papjaiknak a politikai szereplés tilalma alól

Serédi hercegprimás jövő vasárnap utazik Rómába, ahol végleg tisztázza ezt a kérdést

(A Reggel tudósítójától.) A választási hírekkel kapcsolatban fölmentést keltett néhány lapnak az a közlése, hogy a papképviselek valamennyien kimaradnak az új képviselőházból, mivel fölöttes egyházi hatóságuktól nem kapnak engedélyt további szereplésre. Teljesen beavatott helyen közölték A Reggel-lel, hogy a hír ebben a formájában teljesen alaptalan. A Szenszék ugyan valóban nem tartja kívánatosnak a lelkeskedő papok, a plébánosok politikai szereplését, de minden valószínűség szerint

hozzá fog járulni ahhoz, hogy a püspökök

e tilalom alól esetről-esetre fölmentést adjanak.

Maga a hercegprimás mindenesetre élni fog a fölmentés jogával és egyelőre csak Szegedre és Mikes püspökök ragaszkodnak ahhoz, hogy lelkeskedő papjaik ne vegyenek részt a politikai életben.

Serédi hercegprimás jövő vasárnap utazik el Rómába,

ahol alkalma lesz a Szenszékkel végleg tisztázni ezt a kérdést és tanácskozásainak eredményéről még Rómából küld haza értesítést.

Összeverekedett a járásbiróság folyosóján egy ügyvédjelölt, egy pincér és egy hivatalnok

Az ügyvédjelöltet agyrázkódással kórházba szállították

(A Reggel tudósítójától.) Szombaton délben 2 órakor a rendőroket és a mentőket egyszerre hívták a központi járásbiróság Markó-utcai épületébe. A folyosón

eszméletlenül feküdt egy ügyvédjelölt

és még két sebesültet ápoltak a hirtelen összeverődött kivánsiak. Szabó Andor ügyvédjelölt, aki Porkoláb Sándor magánhivatalnok polgári pörének tárgyalása miatt tartózkodott a bíróságon mint a hivatalnok ügyvédje, a folyosón megjegyzést tett a pör egyik tanujára, Quittner Sándor főpincérre, aki kedvezőtlen vallomást

tett a tárgyaláson. Ebből azután szóváltás ke- rekedett, amelynek során

a pincér fejbesujtotta az ügyvédjelöltet.

Parázs verekedés ke- rekedett és a gyorsan elő- hívott rendőroket alig tudták a dühödten vias- kodó embereket egymástól elválasztani. Amire a folyosói itközletnek vége lett, már a mentők segítségére is szükség volt. Porkoláb az orrán sérült meg, Quittner a jobb lábszárán, dr. Szabó Andor pedig agyrázkódást szenvedett. A mentők eszméletlenül szállították a Rókus- kórházba.

Május 17-re összehívták a szociáldemokrata párt rendkívüli pártgyűlését, amelyen eldöntik, milyen magatartást tanusítsanak a meginduló választási küzdelemben

(A Reggel tudósítójától.) A kormánytényezők határozottan cáfolják a juniusi választás hí- rét, de ha őszre, vagy akár télre is marad az új választás kiírása, a szociáldemokrata párt

máris elérkezettnek látja az időt arra, hogy foglalkozzék a választási küzdelemben való részvételének kérdésével. A Reggel megbízható értesülése szerint

május 17-ére összehívták a szociáldemokrata párt rendkívüli pártgyűlését, amelyen állást foglalnak a választójog ügyében, megbeszélik, milyen magatartást tanusítsanak a meginduló választási küzdelemben.

A megbeszélés során szóba fog kerülni a parlament passzivitás kérdése is, bár alig hiszik, hogy a párt többsége a passzivitásra határozna el magát.

A nagy probléma:

„Hogy lesznek gazdag és boldog“

PREMIER MA!

ORION

Hetvenezer pengős kárt okoztak egy nagy cégnek a raktárfőnök és a pénztárosnő, aki a sikkasztott pénzen villát vásárolt

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap a budapesti főkapitányság letartóztatta Deoth Lajost, a Déncs és Friedmann autó- és motoripari cég raktárvezetőjét és Mesterházy Viktorét, ugyanennek a cégnek a pénztárosnőjét. A fiatal tisztviselő gyermekora óta állott az ismert cég szolgálatában és fontos bizalmi állást töltött be. Az elmúlt héten észrevették, hogy egy elvámolási okmányon Deoth

kijavította az elvámolásért fizetendő összeg számjegyeit, — mégpedig jóval magasabbra.

Miután a hamisítás kétségtelen volt és Deoth a hamisítás alapján át is vette a pénztárnál az összeget, följelentést tettek ellene a rendőrségen. Rövid nyomozás után megállapították a detektívek, hogy Deoth összejátszott a vállalat

pénztárosnőjével, Mesterházy Viktornéval és már évek óta folytatták visszaéléseiket. A külföldről érkező gépalkatrészek elvámolási okmányain állandóan nagyobbra igazították ki a fizetendő összeget jelző számjegyeket,

a pénztárosnő a pénzt kifizette és a különbözeteken ketten osztozkodtak.

Deoth nagy lábon élt, fényűző lakást rendezett be, Mesterházyné pedig a szélhámossággal szerzett pénzen villát vásárolt Budapest környékén. A kár, amit a cégnek okoztak, meghaladja a 70.000 pengőt. A főkapitányságon vasárnap kihirdették a letartóztatásról szóló végzést a hűtlen raktárfőnök és büntársa előtt, a visszaéléssel szerzett pénzen vásárolt villát és ingóságokat pedig bűnügyi zárlat alá vették.

Prónaynénél

(A Reggel tudósítójától.) A Szentkirályi-utca 38. számú ház földszinti lakásában, Prónay Pál angol versenyzővel, szobrokkal, szalagokkal, kulacsokkal és lovaglókorbácsokkal agyonzsufolt dolgozószobájában fogad Prónay Pálné, Pálffy Daun Aimée grófnő. Magas, karcsú dáma, barna szveterben van, barna tweed szoknyában, nyakában színes „Arkanzas“-üveggyöngy, balesuklóján vékony, egyszerű arany karkötő. Élénk, roppant kedves és kitűnő modoru hölgy, körülbelül az amit „smart“-nak is lehet nevezni, de a viláért sem a szó mondain, vagy — uram bocsá — jukker értelmében, — amint ez különben rögtön ki is fog derülni. Helyet foglalunk a Prónay piros porferekabátos nagy olajportréja alatt. Prónayné, én és Flóra, Prónay öreg, vaksí, kicsit szelűtött farkaskutyája; Flóra szünet nélkül körbe kering, halkán szűköl; hisztérikusan ideges...

— Pali bácsit keresi?
— Igen. Nem bírok vele, amióta Pali nincs idehaza, egész éjszaka jár-kei föl és alá, mint az Orbán lelke, ma éjszaka hagyott először egy kicsit aludni...

Kötést vesz elő...
— Mit csinál, kérem?
— Hja... Karácsonyi ajándékokat kötök, ilyen kis jumpereket. Tudja, sok kell és kinek van pénze manapság drága ajándékokra...

— Kérem, grófnő, beszéljen egy kicsit arról, hogy élnek maguk ketten idehaza „Pali bácsival”? Mit csinálnak egész nap?

— Hát — élni, nagyon egyszerűen élünk, ahogy ma már él az ember. Amint tudja, én Apponyi Albertnének egyik közjótékonyági fiókját vezetem, ott dolgozom kora reggeltől igazán majdnem késő estig Vasdinnyey Annával, — Pali meg a rokkantakért dolgozik.

Mind a ketten annyi nyomort látunk, hogy igazán nincs kedvünk flancolni, de nem is telne reá.

(Pali például kizárólag a nyugdíjából él, abból fűdözi minden költségét és én is megérzem, hogy 800.000 aranykorona értékű hadikölcsönöm van.) S aztán mind a ketten nagyon korán kelünk, már 7 órakor, én elmegyek az irodámba, Pali átmege a lovaihoz a lovardába, másfél órát lovagol, aztán ő is bemegy az irodájába, minden délelőtt fönt jár egy-két miniszteriumban és mindig a mások ügyeiben, csak délben a reggelinél találkozunk. Délután ő alszik egy kicsit, estefelé elviszi Flórát, akit imád, sétálni egy kicsit, este megint dolgozik sokszor hajnali kettőig is, — de ezt nem nagyon szeretem, mert akkor másnap egész nap fáradt.

— Szóval, grófnő, nem éli egy társasági hölgy életét? Bár, korzó, színház, Gerbeaud, Ritz...

— Ó, dehogyan is. Nem is jutna rá időm. Hiszen folyton azon panaszkodom, hogy bárcsak a mápnak kilencvenhat órája volna, hogy minden dolgomat elvégezhetném... A Gerbeaudnál, nem is tudom, mikor voltam utoljára...

Drága is nekem.

A színházat, azt nagyon sajnálom, mert nagyon szeretem, sajnos, oda is ritkán, három-négy héten egyszer jutok csak el. Pali inkább a koncerteket szereti, filharmonikusokat s főleg a klasszikus zenét, koncertekre így elég gyakran járunk. — Ez szóval minden szórakozásuk? — Néha elmegyünk a Kakuk-ba, azt nagyon szeretjük, de egyébként majdnem mindig itthon vagyunk. Tudja, mind a ketten nagyon „matinálisak” vagyunk, én legszívesebben már 11 órakor az ágyban vagyok. S azonkívül Pali azt mondja, hogy az eljárás nagyon sokba kerül és potyázni csak nem potyázhat. Legyünk is őszinték, pénze ritkán van az ember-

nek, s ha van, az másra kell, jaj, de mennyire...
— És nem is szeretne ugy élni, ahogy egy bizonyos réteg, a többi pesti dáma? Délig aludni, öltözködni esatöbbit...

— Ó, dehogyan. A mama mindig azt mondta nekünk, hogy „diese Kinder haben keine Bedürfnisse”, ezek a gyermekek teljesen igénytelenek... Én én megmondom őszintén, hogy én azt hiszem, hogy azok, akik olyan nagyon költenek, azok talán nem is sejtik, hogy mennyi szenvedés és nélkülözés van mindenféle, különben alig hiszem, hogy kedvük lenne költekezni.

— Mondja, grófnő, kérem: mi az, ami a férjét úgy fűti, nem hagyja nyugodni, ami sodorja, hajlja az eseményekbe?

— Kérem, az, hogy ő egy „gradlienig” ember, aki nem akar abba belenyugodni, hogy az igazságot el akarják nyomni...

— És a grófnő ismerettségével és barátaival például milyen viszonyban van?

— A legjobban. Az a legenda, hogy „Prónay karlista feleséget vett el” s hogy én befolyásoltam bizonyos dolgokban, az nem igaz. Ő kezdetől fogva a hivatalos állásponton volt, igen, az igaz, hogy nem helyeselte a puccsot és mondta is, hogy csak az Isten szerelmére most ne hozzák vissza a királyt, hogy újra kitérjön az egész vonalon a veszekedés.

— Szóval nem igaz az sem, hogy azt mondta volna, hogy a két kezével...

— A, dehogyan. De ő akkor tényleg nagyon dühös volt, mert épp aznap kellett volna legyen az esküvőnk, március 28-án és mert a király benn volt, ő nem jöhetett Szombathelyre s így az esküvőt el kellett halasztani. Hát ak-

Egy percig se habozzon, csak fél percig

habo

Meglepően gyorsan és kellemesen borotválkozik

habo

koncentrált borotvaszappannal!
Nem krém! Világszabadalom!

kor dühös volt mindenkire emiatt szegény, de ez emberi szempontból érthető, nem? A, mindenfélet ráfognak abból az időből Palira, ezekből egy szó sem igaz. Nem igaz, hogy ő nem szereti a rendet.

Most is jöttek a fölkelők, tüntetni akartak mellette, de ő szigorúan leintette őket...

Komolyan indignálódik. Megkérdeztem még, hogy mit fog csinálni, ha most elmegyek. Azt felelte, hogy elmegy Flórával sétálni, mert Prónay is ilyenkor szokott mindig járni vele. Aztán hazajön, megvacsorázik és korán lefekszik.

Szóval... Az Admirálban Prónayéknak nem kell asztalt föntartani. Egyed Zoltán

Megöltek egy csendőrtiszthelyettes Abaujszántón

Miskolc, május 3.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Az Abaujszántó nagyközséget kettészelő patakban vasárnap reggel

holtan találták Határ Imre nyugalmazott csendőrtiszthelyettes.

Először arra gondoltak, hogy szerencsétlenség történt, de az orvosi vizsgálat alkalmával a holttest halántékán ötpengős nagyságu, ütéstől eredő nyomot találtak. Ezért az a föltevés, hogy Határ

bűncselekmény áldozata lett.

A nyomozás megállapítása szerint a csendőrtiszthelyettes szombat este egy kocsmában mulatott, de semmi esetre sem volt annyira részeg, hogy ha véletlenül esett volna a sekélyvizű patakba, onnan nem tudott volna kijutni. Határ Imre hosszú ideig Abaujszántón teljesített szolgálatot és csak nemrég ment nyugdíjba. Nyomozásaiból kifolyólag több haragosa volt a községben. Az abaujszántói csendőrség vasárnap délelőtt értesítette a halálesetről a miskolci ügyészséget, amelynek indítványára hétfőn kiszáll a vizsgálóbíró és Határ holttestét fölboncolják.

Szardán, május 6-án

URÁNIA és UFA

ALBERT

BASSERMANN

a legnagyobb német színművésszel a főszerepben.

Erich POMMER új produkciójának hatalmas bűnügyi drámája:

„VIZSGÁLÓBÍRÓ ELŐTT”

A másik két főszereplő: Gustav Fröhlich és Charlotte Ander

Letartóztattak egy ügynököt, aki gyárak nevében kocsiszámra rendelt papírt és a szállitmányokat elsikkasztotta

(A Reggel tudósítójától.) Furfangos szélhámos előtt hirdették ki a letartóztatást vasárnap a budapesti főkapitányságon. Az ismeretlenebb papírnagykereskedő cégeket egymásután károsították meg az elmúlt hetekben agyafurrt módon. Először a Hartmann Vilmos Részvénytársaságot hívták föl telefonon egy közismert gyár nevében és több bála papírost rendelték. Úgy szólt a telefonrendelés, hogy a papírost a délutáni órákban szállítsák a gyár elé. A cég kocsija pontosan meg is érkezett és három ember várta a szállitmányt a kapuban. A gyár abban az órában már elhagyatott volt, a munka véget ért. A szállitmányt átvették és lerakatták a gyalogjáróra. Néhány nap múlva azután kitudt, hogy a gyár nem rendelt papírost, az egész ügyről nem tud semmit.

a Hartmann Vilmos céget valaki fölültette és a papírt nyilván eladta.

Rövidesen hasonló módon károsították meg a Sas és Bauer céget is. Amikor a kereskedők megtudták, hogy becsapták őket, följelentést tettek a rendőrségen. A főkapitányság valószínűleg tartotta, hogy az ismeretlen szélhámos

a jól sikerült manővert megpróbálja még

Erdélyi Aladár egyetemi tanár lesz Szegeden, de a politikai életből nem vonul vissza

(A Reggel tudósítójától.) Szegedről érkezett vasárnap a hír, hogy az egyetem jogi karának egyhangú döntése alapján Erdélyi Aladárt, Cegléd Kormányparti képviselőjét hívják meg a szegedi egyetem pörjogi tanszéke-re, Erdélyi pedig, mielőtt elfoglalja katedráját, visszavonul a politikai életből. A Reggel megkérdezte e hírről

Erdélyi Aladárt,

aki a következőket jelentette ki:

— Megvallom őszintén, csak e hírből tudom most meg, hogy mi történt. Hivatalos értesítést a döntésről még nem kaptam, bizalmas uton is csak arról értesültem, hogy az illetékes tényleg foglalkoznak meghívásom tervével. Egyetemi magántanár vagyok 1913 óta; 1915-ben a Magyar Tudományos Akadémia pályázat nélkül a Sztrókay-díjjal tüntette ki kétkötetes munkámat, „A hitbizományok törvényét”, ugyanebben az évben a pozsonyi egyetem meghívott az alkotmányjogi és jogtörténelmi tan-

Erdélyi Aladár

(Gáspár Antal rajza
A Reggel számára)

több helyen is.

Értesítették a nagyobb papírkereskedő cégeket, hogy legyenek résen és adott esetben azonnal tegyenek jelentést a főkapitányságon. Május elsején beleesett a fölállított kelepcebé a papírnagykereskedők réme. Telefonon fölívta a Magyar Papírpar Rt.-ot, nagyobb szállitmányt rendelt egy budapesti gyár számára és azt mondta, hogy a május elsejei tüntetésekre való tekintettel csak a késő délutáni órákban kéri a szállítást. A Magyar Papírpar Rt. értesítette a rendőrséget, amire a detektívek délután lesben álltak azon a helyen, ahová a papírszállitmányt irányították. A papír nem érkezett meg, de

a rendőrség embereinek karjába pontosan belefutott Wohlstein Armin 40 éves papír-ügynök,

aki minden ellenkezés nélkül bevallotta, hogy ő követte el a sorozatos szélhámosságokat. Két ember volt még vele, akikkel a kicsalt papírost szokta egy pinceraktárba szállíttatni. Ezeket is bevittek a rendőrségre, de azután szabadonbocsátották őket, mert hebizonyosodott, hogy Wohlstein üzeméről mit sem tudtak.

székre, a meghívást azonban nem fogadhattam el, mert katonai szolgálatot teljesítettem, künn voltam a harctéren és csak 1918 december 3-án szereltem le. A politikán és a gazdasági kérdéseken kívül azóta is állandóan foglalkozom tudományos munkával és úgy látszik, hogy illetékes helyeken ezt nyilvántartották rólam. Ami az ügyvédkedést illeti, ez sohasem volt olyan foglalkozásom, amely bármitől elvont volna.

A szegedi hír első része tehát igaz:

Erdélyi Aladár egyetemi tanár lesz, arra azonban nincs oka, hogy visszavonuljon a politikai életből.

Az összeférhetetlenségi törvény tudvalevően kimondja, hogy az egyetemi tanári állás nem összeférhető a képviselőséggel, mint ahogy a képviselőház padosraiban ma is ott ülnek Kenéz Béla, Illés József, Czettler Jenő, Erdő-Harrach Béla, Herrmann Miksa, Söpkéz Sándor és Kossalka János egyetemi professzorok..

Kommunista szervezkedést leplezett le a miskolci rendőrség

Miskolc, május 3.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A miskolci rendőrség politikai nyomozóosztálya régebbi idő óta megfigyelés alatt tartotta Kahan Gyula miskolci vésnököt és Knöpfler Ernő Ervin miskolci származású brünni egyetemi hallgatót, akit a budapesti törvényszék csak nemrég mentett föl kommunista bűncselekmények vádjával. A megfigyelés eredményeként a detektívek vasárnap reggel mindkettőjüket előállították a rendőrségre, mert a nyomozás során az a gyanu merült föl ellenük, hogy kommunista szervezkedést készítettek elő Miskolcon. Több tanu terhelően vallott ellenük, ennek alapján

mindkettőjüket letartóztatták.

Ma reggeltől kezdve érvényesek a Budapesti Nemzetközi Vásár utazási kedvezményei

Befejezés előtt a vásár-város építkezései. — A vásár utazási, vizum, szórakozási és gyógyfürdői kedvezményei. — Budapest olcsó árakkal fogadja a május 9-én megnyíló Nemzetközi Vásár látogatóit

A befejezéshez közelednek a Budapesti Nemzetközi Vásár építési munkálatai. Tizenhat nagy, egyenként több ezer négyzetméter területű hatalmas pavillon és 220 a résztvevő cégek által önállóan épített reklámpavilon új városnegyedet létesített a városligeti Iparcsarnok környékén. Hat nap áll csak még rendelkezésre, mert szombaton, e hó 9-én már megnyílik a Budapesti Nemzetközi Vásár.

Vasárnap sem szünetelt a munka. Közel másfélszer munkás és iparos a hajnali óráktól kezdve fárado a vásár végső kiképzésén. De nemcsak a vásár területén, hanem 100 meg 100 gyárban, műhelyben is tart a serény munka, a vásárra való készülődés munkája. Budapest közönsége tömegesen jár ki már most is a Városligetbe, hogy saját élményévé tegye, miképp épül, miképp nő ki a földből napok alatt Magyarország legnagyobb ipari demonstrációja. A vidéken és a külföldön is megindult már a vásárra való készülődés. Megindult a nagy idegenforgalom. Az első jelentős tömegeket mára, hétfőre várják Budapestre, mert ma, május 4-ének reggeltől kezdve már érvénybe lépnek a vásárigazolvánnyal kapcsolatos összes kedvezmények. A legfontosabb ezek között az, hogy a közönség hétfőtől kezdve belföldön 50%-os, 21 külföldi államban pedig 25–50%-ig terjedő jegykedvezményel utazhatnak máris Budapestre. Az érkező

külföldiek ugyancsak hétfőtől kezdve vizum nélkül léphetik át az országhatárt. Az utólagos vizumot a rendes díj 1/3-áért május hó 8-ig bezárólag a Fővámpalotában, május 9-től 18-ig pedig a vásár területén létesítendő vizumkirendeltségnél válthatják meg.

Mától kezdve érvényesek végül azok a jelentős, részben feláru, részben pedig 30–50%-ig terjedő kedvezmények, amelyek a vásárigazolvánnyal érkező közönséget Budapest számos színházában, muzeumban, nevezetesebb budapesti látványosságoknál és a híres fővárosi gyógyfürdőknél várják.

A várható idegenforgalom méreteiről természetesen nehéz ma még megbízható képet alkotni. Budapest szállodái, éttermei és összes idegenforgalmi intézményei mindenesetre a legnagyobb forgalomra készültek elő és hogy ennek kialakulását a maguk részéről is elősegítsék, a legszolidabb, a legpolgárabb árak alapján készítették el kalkulációjukat. „Nagy forgalom, kevés haszon” a jelszó, mert növelni akarják Budapest olcsóságának mindenfelé elterjedt híreit.

Vendégek fogadására készülnek a kereskedők is. Előrehaladott tárgyalások vannak folyamatban arról, hogy Budapest főbb utvonalaiknak kereskedői a vásár hete alatt este 7 óráig tartsák üzleteiket nyitva.

Tavaszi sör

Ez a mai nap, az első igazi tavaszi vasárnap az idén, tele napsugárral, egy hosszú keserves tél gondjaiba fojtott jókedv kitérőivel, olcsó, de mindig sikkos új kis kosztümjeivel, egy kisse gyöngécskén szabott, viseltes überzieherével, de azért sohasem hiányzó virággal a gomblyukákban. Nézzük őket, gyermeklelkű népet Budapestnek, amint az első napsugár mosolygására előnti a villamosmegállóhelyeket és aztán a budai hegy minden kicsi zugát. A világ leggyermekibb népe és legférfiasabb hős fajtája egyuttal. Meg nem tőri sem gazdasági válság, sem gond, kiegyenesíti meghajlott gerincét és az első napsugárra már egyenesen, pekesen jár, mulat, szembenéz a nappal. Miből telik neki mindenre?

Ákár a nagy réten csomagolja ki elemőzsiáját zsiros papírjából, akár a budai ligetek kocsmaiban telepszik le, mindenkinek telik egy pohár sörre és valamennyi előtt ott van a habzó árpálé. Mi történt itt, hogy ilyen sörivő lett Budapest népe, mert lehetetlen észre nem venni a nagy átalakulást, amely a pesti italozás terén bekövetkezett. A sör jellemző tartozéka lett az új pesti tavasznak, mint a régi, hajdaniaknak a szellő és azibolyaillat. München ez vagy Budapest, kérdezed e nagy sörkultúra láttára és aztán, ha kedved tartja, egy kis közgazdasági elmefuttatásra nyilik alkalmad és megérted a nagy erőfeszítést, amellyel a télen át a körutak ragyogó sörforrásai útján nevelték rá Budapest népet a sörre. Amit a télen vetettek, azt ma kezdtek learatni a magyar sörgyárak. Ha nem is nemzeti itallá, de legalább pesti itallá tették italukat és aki ma künn járt a budai erdők közt, bámulva látta, hogy miként lehet népszerűvé tenni valamit még rossz időkben is, amikor csak a legszükségesebbre telik.

— Izlik-e? — kérdeztük az egyiket, amint harsabajuszáról törülgette a habot.

Némán intett, mely meggyőződéssel és egy kisse elfordított szemmel, mint nagy gyönyörök percében. A tavasz dicserete volt benne, az élet szépségének minden szeretete, a gondtalanság és megelégedettség...

Ez a budapesti ember, aki az első tavaszi napon egy pohár sör mellett mindent felejtett: gazdasági világválságot, drágaságot, magas házbért, drága közüzemet és magas adót. Nem tudjuk, ibolyák illata volt-e ma tulsúlyban a budai virányokon, avagy a jó pesti sörök szaga?

Hotel Venier Villa Marina

LIDO (Venezia). Jó polgári családias ház a strand közvetlen közelében. Bécsi vezetés.

Hotel Riviera

LIDO (Venezia)

Szabad, szép fekvéssel a kikötőnél, gyönyörű kilátással Veleccére. Folyó viz. Lift. Fürdők. Bécsi konyha. Német kiszolgálás. Teljes ellátás 30.— lírától, Tulajdonos: Ittere Volo.

HUNGARIA PALACE HOTEL

LIDO (Venezia). Elsőrangú családi szálloda. 170 ágy. Bécsi konyha. Német kiszolgálás. Teljes ellátás 35.— lírától. Utazási társaságoknak engedmény. Prospektusok.

— Haus Sonne leányotthon Hannover. A leánygyermeknek lelkiismeretes nevelését és iskolai kiképzését célozza az intézet, amely a gyönyörű város egyik legszebb pontján, közvetlen a ligettel szemközt villaszerű épületben van elhelyezve. A nevelőintézet, amely ma már a magyar szülők előtt sem ismeretlen, az individuális nevelési rendszer alapján áll és mindazon kellekekkel is felszerelt, amely a mai kornak megfelelő leányintézeteket kell, hogy jellemezze.

HANNOVER Friedrichstrasse 7—8 Leánynevelőintézet „Haus Sonne“

Elismerten kiváló, egészséges fekvés. Nyelvek. Zene. Irodalom. Háztartástan. Sport. Prospektusok kiadóhivatalunkban.

Kassel-Wilhelmshöhe. „Viktoria“-Leányotthon

Schlosssteichstrasse 5, Előkelő. Gyönyörű fekvés. Villa. Családias. Nyelvek. Irodalom. Művészettörténet. Háztartástan. Zene. Sport. Kirándulások. Kitiűő referenciák. Prospektus.

HALLE A. D. S. MÜHLWEG 29

Allamilag képesített intézet. Orvostechikai asszisztensnök részére. Prospektus

Bad Sachsa (Süd Harz)

Leányotthon Frau Hauptm. Müller v. d. Lehr. Nyelvek. Zene. Irodalom. Háztartástan. Sport. Családias. Egészséges, gyönyörű fekvés. Prospektus

Laval francia miniszterelnök vasárnap éles támadást intézett a német-osztrák vámunió ellen

„Ha Genfben nem jön létre megegyezés, Európában két hatalmi csoport kerül élesen szembe egymással és az egyensúlyt nagyon nehéz lesz föntartani!”

Páris, május 3.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Laval miniszterelnök vasárnap délután választókerületében, La Courneur-ben nagyszabású beszámoló beszédet tartott, amelyen nyolc miniszter és nyolc államtitkár is részt vett. A miniszterelnök beszédében a német-osztrák vámunió kérdésével is foglalkozott.

Pierre Laval

szűkkeblű, de ragaszkodnia kell a fönnálló szerződések tiszteletbentartásához.

mert a békét csak így lehet biztosítani. Az európai agrárkrízis enyhítésének módjait a nemzetközi mezőgazdasági bank fölállításában,

— Késérő csalódás érte Franciaországot — mondotta — amikor ez a váratlan esemény megzavarta a nemzetközi helyzetet. Nem titkolom, ez az esemény a jelenlegi külpolitikai atmoszférában kínosan hatott és egész Európában általános nyugtalanságot keltett. Briand külügyminiszter nagy fáradtsággal fölépítette ezt a tervezetet, amely alkalmas a népek közlekedésének elősegítésére. Franciaország nem

a fogyasztó és termelő államok megegyezésében és az ipari államok által adandó vám-könnyítésekben látom. Viszont az ipari termékek importját az agrár államoknak vám-könnyítésekkel kell elősegítenie. A gazdasági krízis által sújtott országok megsegítésében Franciaország teljesíteni fogja a maga kötelességét. Briand legközelebb részletes tervekkel lép a Népszövetség tanácsa elé. Ha Genfben nem jön létre megegyezés, úgy

Európában két hatalmi csoport élesen szembe kerül majd egymással és az egyensúlyt nagyon nehéz lesz föntartani.

Etismerem, hogy nincs olyan varázsszformula, amelyre egy új világot lehetne alapítani. A krízis megoldására mindent meg kell tenni, mert amíg a világon milliók állnak munka nélkül és milliók éheznek, addig veszélyben a civilizáció és nincs igazi béke.

Báró Rothschild Lajos lovaspóló közben leesett lováról és súlyosan megsebesült

Bécs, május 3.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A vasárnapi lovaspólómérkőzéseknél súlyos baleset érte báró Rothschild Lajost, a Rothschild-ház bécsi főnökét.

A báró leesett lováról és súlyosabb természetű zúzódásokat szenvedett. Rothschild bárót a Löw-szabatóriumba szállították.

ott hamvasszak el. „Csalódtam barátaimban, nagyon kiábrándultam — írja —, nem óhajtok gyászbeszédet...”

Kedves Csontos, vállalva, hogy Ön mellé ültének a vádlottak padjára, igazat adok Önnek a kutya-pörben. Bár hosszú alperesi működésem alatt sok rokonszenves ügyvéddel találkoztam és így nem vagyok elfogult a sokak által napjainkban nem éppen rajongva tisztelt hivatással szemben, mégsem hallgathatom el: az a fiskális, aki végrehajtóval jelenik meg a lakásban, hogy egy pöttömnyi pincsikutyát lefoglaljon és azt elhurcolja, hogy tullegetánsan fejezzem ki magam, nem áll hivatása magaslátán. Ehhez egy porció rosszakarat szükséges, tudatos kellemetlenkedés, különösen, ha az ügyvéd tudja, amint ez az ügyvéd tudta, hogy a kiskutya két agyondolgozott és agyonhajszolt művésznek elérzékenyült öröme, féltő gondja, egyetlen szórakozása. Fogadja együttérzésemnek kifejezését és engedje meg, hogy megosszam Önnel az inkriminált cikk sajtójogi fel-lősségét.

Jekelfalussy Zoltán, császári és királyi Kamarás, Fiume utolsó magyar kormányzója nagybeteg. A 70 éves Jekelfalussy néhány nappal ezelőtt agy-nakdólt, magas láza volt s állapota szombatra annyira rosszabbodott, hogy betegágya mellett konziliumot kellett tartani. Az orvosok, sajnos, tüdőgyulladást állapítottak meg rajta, amelynek tünetei vasárnapra kissé javultak s a beteg láza is csökken. Jekelfalussy állapota iránt — akit továbbra is féltő gondossággal ápolnak orvosai és hozzátartozói — általános, nagy és szeretetteljes érdeklődés nyilvánult meg a vasárnap folyamán...

A Cochet-féle versenyek alatt a rendezés föl-mondta a szolgálatot. A MAC igen sok s termé-szetesen érvényben levő tiszteletjegyeit a rendező-gárda egyáltalán nem respektálta, ha valaki ké-sőbb érkezt, be sem engedték, azt mondták: nincs hely a tribünön, miért nem jött korábban.

Az őrök vétele

A Shaw-darab premierjén valami kópé elhíresz-telte egy magas, szikár, sasorrú, őszhajú és sza-kállu urról, hogy ő — Bernhard Shaw. Percek alatt óriási sétapromenáád és tolongás támadt a Shaw-hoz tényleg hasonlító ur körül, amely csak akkor szűnt meg, amikor az ál-Shaw, végignézve ön-magán, így szólt a mellette levő urhoz, zengő terézvárosi exklamációival: „Te jó Isten, csak nincs valami toaletthiba rajtam!...” — De ennél sokkal jobb, hogy a szaloneukor-édes szubrett, aki ott ült a második sorban és akinek észrevehetően súlyos gondokat okozott a shawi aforizmak megemésztése, a második fölvonás után így szólt egy ismerőséhez: — Na, én elmegyek.

De a harmadiknál még mindig ott volt. „Na, Édes — kérdezte az ismerős —, hát mégis itt ma-radt?” — „Igen — felelte ödedességgel —, tudja, olyan kis falu ez a Pest, még visszamondának a szerző-nek, hogy elmentem.”

Az ideit Király-díjon elmarad a szokásos nagy tavaszi divatbemutató. A hölgyek egyáltalán nem készüldnek, a szalonok ablakai nem izznak bele a hajnali órákig az éjszakába, a legtöbben kosz-tümbe és kék rókával készülnek kimenni a nagy versenyre az idén. Hogy aztán ennek gazda-sági okai vannak-e, vagy pedig a még hűvösecske időjárás is befolyásolja a hölgyeket, hogy lenge és — influenzacsábító költeményeket öltsenek ma-gukra, azt „csak a jó Istenke tudja, meg néhány angyalok...”

Gadi Franciska menyasszony.

A tragikus váratlansággal elhunyt dr. Nagy Tivadár nőgyógyász-főorvos végrendeletét vasár-nap bontották föl. A végakarát előírja, hogy ne temessék el Budapesten, hanem vigyék Bécsbe és

Pedig volt hely. És ki volt az a csikoszadrágú, szürkekabátos, monoklis rendező, akik kétpengők lefzetése ellenében boldog-boldogtalant beengedett, sőt maga bujtatott át a kötéllátók alatt és ve-zetett be a tribünökre?...

A kormányzó vasárnap délelőtt félórás magán-kihallgatáson fogadta Petschauer Attilát, a ma-gyar kardvívóbajnokság második helyezettjét, aki bizonyos konzekvenciákat akart levonni magára nézve a vasárnapi verseny jury-jének ítélkezése miatt. A kihallgatás után Petschauer fölhangyott azzal a tervével, hogy nem vesz többé kardot a kezébe.

Szatmári Mórnak, a magyar függetlenségi publi-cisztika köztisztjeletben álló veteránjának, vasár-nap, 75. születésnapján, egész nap szólt a telefonja. Régi kollegák, politikusok és újságírók keresték föl gratulációjukkal, a hivatalos ünneplés azonban későbbre maradt. — Szívem mélyéig meghatott az a szeretet, amellyel újságírófársaim ezen a gyö-nyörü májusi vasárnapon elhalmoztak — mondotta Szatmári Mór, amikor vasárnap este A Reggel jó-kívánságait fejezték ki előtte. — Több mint 50 éves közéleti munkám után szegény maradtam, mint a templom egere, nem gyűjtöttem mást, mint szer-eetet és becsületet. Ha más nem, ez mutatja, hogy önzellenül dolgoztam...

Ashmead Bartlett, a híres angol újságíró életveszélyesen megbetegedett Madeirában

London, május 3.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Lisszaboni jelentés szerint Ashmead Bartlett, aki Madeirába utazott, hogy lapját, a „Daily Telegraph”-t tudósítsa az ottani fölkelésről, súlyosan megbetegedett. Ashmead Bartlettnak két oldali tüdőgyulladásra van és életben-maradását az orvosok nem remélik.

Ashmead Bartlett a kommunizmus idején az első angol újságíró volt, aki Magyarországra utazott és a „Daily Telegraph”-ban fölhívta a világ figyelmét Kun Béla rémuralmára. A hír-neves angol újságíró nagy szerepet játszott az ellenforradalom bécsi megszervezésében is és a bankgassei milliók megmentésénél mint angol alattvaló ugyancsak közreműködött.

A hölgyek májusi programja:

- bevásárolni szép és jó**
- Selymeket, szöveteket
 - Müselyemujdonságokat
 - Georgette és csipkegallérokat
 - Nyersselymeket, shantungokat
 - Selyemharisnyákat, kesztyűket
 - Pullowereket, női müselymnadrágokat
 - Női és férfifehéneműket
 - Pizsama- és kombinéanyagokat
 - Tweed nyári kelmeujdonságokat
- Minden divatujdonság raktáron van Pazar készletünkben könnyen talál megfelelőt
- Bármely cikk érdekli a hölgyeket, keressék föl elsősorban

KLEIN ANTAL
divatnagyházát Alapítva 1889
Király-utca 53
(Akácfa-utca sarok)

Kellemesen meg lesznek lepve az új ár-leszállítás alkalmával beállított meg-lepő olcsó árakkal

Bécsi vig asszonyok

Bolváry Géza
Willy Forst
Robert Stolz

ragyogó új filmjét csütörtökön mutatja be a **Forum** és **Royal Apollo**

HIREK

Találkozásom Erdellyel a pesti Köruton

— Irta Bartalis János —

...Itt bolyongok... Körutak, házak, sokaság. Elfutó és nem belém kapaszkodó képek. Szorongó érzéssel megyek, úgy futok. Világszép város!

Nincs több tizenkét óránál, hogy itt vagyok Budapesten és már visszaszállnak a gondolataim Erdélyhez, mint Kedveshez. Zúgó tumultusban, vasárnap délelőtt a Köruton egy ember szívemnek szegzi:

— Az ön versfonala virágokkal van teletűzdelve. A hosszú sorok... úgy képzelem... egy margaréta, egy harangvirág... Ez erdély, ugyebár? A hegyek, a mezők és a vasutak kanyargása a vizek mellett.

Felelnem kellett.

— Igen, ez Erdély. Virágos bölcső és virágos temető. A hosszú és rövid verssorok: az élet, ahol a gondolat és szív virágai vetnek halálos lobot. De fejtjük le a mezei álom-koszorút, ami életünkre és egész Erdélyre ráborul s megmarad a rideg, makacs és teraszzerű küzdelem az életért.

— Szinte látom az ekeszarvát két kezében, amint az anyaföldet szántja. Ön az egyetlen szántó-vető erdélyi költő.

— Tanári oklevéllel most pár hold földön gazdálkodom Tündérorszámban. Igaz, annyit sem termelek, hogy két embernek s egy gyermeknek s néhány tyuknak elegendő szemes elégsége legyen. Az összeomlás után mégis hazajöttem. A tündérföldet talpunk alatt ki nem szabad engednünk.

— És?

— És? Azóta folyton hátrálunk. Láthatatlan Réms: életharc, eszi ki lábunk alatt a földet. De harcolunk tovább, egyszer csak, gondoljuk, mégis megállunk.

— Mivel foglalkozik még?

— Méhészkedem. Vegyes virágmézet termelék. Tehát joggal mondhatja nekem mindenki, hogy virágos és édes az életem.

— Mondjon valami újat, csudát!

— Mielőtt elindultam, egy fájó lábú lovon lovagoltam az erdő felé. Kövek között, patak medrében mentem, ahol szegény ló, hiába vigyázott, minduntalan megütötte fájó sebét. A seb vérzett és az én szívem is megsajdult minden biccenésre...

Itt és mindenütt véres sebét látom a világnak...

Nincsenek csodák.

Se Budapesten, se Berlinben, se Newyorkban. Az emberi agy legfenségesebb szüleménye, a röpülés, se csoda, kétezer évvel ezelőtt már élt a lélekben és szándékokban. Semmi se csoda, még a rádió se, a holdrakéta se. A csodák lent maradtak Erdélyben, egy egyszerű mezei virágban, annak finom szövetében, porzójában.

A városi emberek felhőkarcolókat építenek. Én nem rajongok értük. A városi épületek közül legjobban szeretem a nagy hidakat és csodás templomokat. Különösen a nagy hidakat, amelyek átívelnek a horizonton és országtól-országiig, embertől-emberig, lélektől-lélekig elvisznek.

Az én lelkemben is fölépült e percben tündéri nagy hid, amely Erdélybe elvezet. Eszembe jutott, jól kellett volna úsnom otthon csöpp kis kertet és be is kellett volna vetnem violamaggal, rozmaringvirággal. A földemre itt nyilván bérpalotát építenének, én bevetem zabbal és lucernával, aranyszínű zabbal és kékvirágu lucernával — két bánattal. És eszembe jutott, hogy 40 kas méhem is otthon maradt gondozatlan. Most kirepülnek. Égetett kukoricalisztet kellene kiszórnom nekik és kitennem meleg itatót. Új kaptárokat is kellene szegezni, gyalulnom jö-

vendő rajok részére s aztán otthon maradt, az erdőn néhány korhadt méterfám, rossz árkokban, amelyeket nem vitt el a gyöngye tél. Beleöntem a pénzt (versek árát?), most új költség kell, emberekkel kicipeltetni, hogy a fuvarosok hozzáférjenek — és így megyek és így cipelem én is magammal e terheket ideérkezésem első napján végig e városban.

Házak tömegében megyek, idegenes-idegenül. Ismerőst, kedvest keresek. Testi lábaim visznek. Nem tudom hová merre? Sorsom fonatát bogozgatom. Az a kicsi fonál, nem tudom, hova kapaszkodjon legbiztosabban, hogy talajra akadjon?..

— Meleg felhős idő, esetleg esők... Vasárnap délelőtt Budapesten 22 fok volt a meleg. Felső-Olaszország és Franciaország északi részein nagy esőzések vannak. Angliában, az Atlanti-óceán északi részéről jövő erősebb légáramlatok hatása alatt erősen lehűlt a levegő. A Meteorológiai Intézet vasárnapi jelentésében az időprognózis a következő: Meleg felhős idő, élénkebb déli légáramlatok, nyugaton esetleg esők...

— Házasság. Dr. báró Kohner Adolf és neje Kohner Helén leánya, Kató, vasárnap házasságot kötött dr. Lukács Antallal, a Hermes ügyvezető igazgatójával. Tanúk: báró Kohner Willy és Kovács Géza voltak. — Dr. Medgyessy Ferenc, a kiváló szobrászművész és Djaconora Mária házasságot kötött. — Sprei Borist, Sprei Jakab szerencsi fakereskedő leányát eljegyezte Schwarz Miksa fehérgyarmati fakereskedő. — Fürst Magdát, Fürst György, a Rimamurány-Salgótarjáni Vasmű Rt. igazgatója leányát eljegyezte dr. Deutsch Jenő nagybérő, Pázmánd-Budapest. (Minden külön értesítés helyett.) — Löcherer Andor eszterházi nagy leányát, Irénét, eljegyezte Nagy Béla légügyi főellenőr, ny. főhadnagy. — Fabriczi Manó, a Fabriczi Testvérek belföldi igazgatója leányát, Alice-t, eljegyezte Utner István Budapesten. — Dr. Nemes Sándor Ferenc törvényszéki tanácselnök leányát, Ledt, ma, hétfőn vezető oltárhoz gámszegi Gécsy György honvédtiszt-főhadnagy. — Bernáth Ilus és ifj. Kunz Ferenc vasárnap délután tartották elkövetőiket a piaristák kápolnájában. Az esketést Sik Sándor egyetemi tanár végezte.

— A bukaresti korszó fölött 1000 méter magasságból lezuhant egy röpülőgép. Bukarestből jelenti A Reggel tudósítója: A bukaresti aerodrom egyik pilótája vasárnap géppel sétárpülésre vitte barátját, Constantin Chirica diákok. Amikor a pilóta 1000 méter magasságból siklórepüléssel akart leszállni a földre, a diák megijedt, belekapaszkodott a kormányba, úgy, hogy fölbortolta a röpülőgépet, amely ekkor éppen a bukaresti korszó fölött röpült el. A gép 1000 méter magasságból lezuhant és maga alá temette két utasát. A diák és közben szörnyethalt, a pilóta lábát törte.

— Friedmann csehszlovák osztályfőnök vasárnap reggel visszautazott Prágába. Friedmann, a csehszlovák külügyminisztérium gazdaságpolitikai osztályának vezetője befejezte Nickl Alfréd meghatalmazott miniszterrel folytatott tanácskozásait és vasárnap reggel visszautazott Prágába, hogy budapesti tárgyalásairól kormányának jelentést tegyen. A magyar kormány ezek után azt várja, hogy csehszlovák részről rövid úton közölni fogják, mikor és hol indulhatnak meg a csehszlovák-magyar kereskedelmi tárgyalások. A múltban e tárgyalásokat főként a magyar fél vezette. Budapesten és Prágában. A német-magyar tárgyalások még e hónapban megindulnak, az osztrák-magyar tárgyalások pedig önkéntlenül befejeződnek.

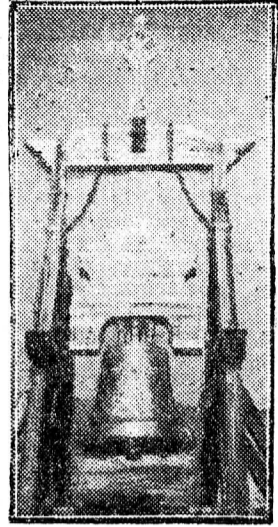
— Sulyos autóbaleset ért két ózdi ügyvédet. Miskolcra jelenti A Reggel tudósítója: Vasárnap déltájban sulyos gépkocsiszerecsétlenség történt Ózd legforgalmasabb utcáján, a Sugáruton. A szerencsétlenül járt autót Kiss Endre ózdi ügyvéd vezette. Vele együtt ült a kocsi a felesége, továbbá Mandl József ózdi ügyvéd és a felesége, valamint Ripaszky József táncmester. Az autó kikerült egy szembejövő kocsit, majd amikor vissza akart fordulni az út közepére, a kormány fölmondta a szolgálatot. A kocsit pedig nekiszaladt egy utszéli fának és utasaival együtt fölbortult. Járókelők siettek az utasok segítségére, akik valamennyien eszméletlenül feküdtek a csukott kocsik belsejében. A sebesülteket az ózdi kórházba szállították. Legsúlyosabban sérült Kiss Endréné, aki állkapocs törést és agyrázkódást szenvedett. Mandl József jobbkarját törte, a többiek könnyebb agyrázkódást és az összetört ablaküvegektől vágott sebeket szenvedtek.

— Ügyvédi hír. Dr. Vándor Mihály ügyvéd iróddját V. Bálvány-utca 8 alá helyezte át.

— Weisz Samu (Király-utca 2) rendkívül olcsó tavaszi harisnyát, kötöttáru- és fürdőruháért rendez, amely alkalommal föl hívja a vásárlóközönség figyelmét, hogy szenzácós olcsó árai minden konkurenciát föllülmúlnak. Az óriási érdeklődésre való tekintettel ajánlatos a céget lehetőleg már délelőtt fölkeresni.

BECIVA Beketow Cirkusz Varieté
Városliget. Telefon: Aut. 183-35
Naponta este 8 órakor. Minden esütfőtkön, szombaton, vasár- és ünnepnapokon délután 4 órakor
nagy különlegességi előadás!
Helyárak 1-5 pengőig. Utalványok érvényesek!

— A roveretói „Seduti”. Roveretóból jelentile A Reggelenk: Odafönn a Castellón élcsöndesedett a nagy harang. A harminc nemzet harminc ügyjából öntött ércórád, amely ott lakik a vén vár tornyában és az a hívatása, hogy ha megszólal, a háború széjjelszort sirjai fölélt harangozón bus sirató éneket. A zegzugos kis város utcáskáin jártunk még az imént és hallgattuk a harangot. Öreg öszvérhajcsár hajszolta el mellettünk a gyümölcsös taligáját és amikor látta, hogy omladozó erkély alá húzódva a harangot hallgatjuk, így szólt hozzánk: „A Seduti... a hősök harangja... ma este a magyarokért szól...” Mert Roveretóban és az Adige völgyében minden szegény hajcsár vagy szőlőmunkás tudja, hogy mikor kikért harangoznak a roveretói Castellóban,

A roveretói
„Elesettek Harangja”

a Mindenhősök harangjával. Azt is tudják, hogy ma, május 2-án este azokért a magyar csontokért, azokért a magyar szivekért szól a harminc nemzet ügyjéből öntött olasz harang, amelyek szerte a világban széjjelszóra porladnak a világ minden tája felé — a magyar Alföldről, a szőlőkorszor Hegyaljáról, a bérce Erdélyből eltévedt csontokért. A „Seduti” már régen elhallgatott, de az emberek, amint kiülnek szőlőlugasos házuk eresze alá a májusi estében, itt az Adige völgyében most rájuk gondolnak, feléjük sóhajtanak, (S. J.)

— Hamis egypengősök Esztergomban. Esztergomból jelentik: A rendőrkapitányság megállapította, hogy a városban hamis egypengősök kerültek forgalomba. A hamisítványok olomszerűek, öntési föltételek érdes, a tölgylombok elmosódtak, a betűk és gyöngysor pedig összefolynak. Csengésük tompa, de megtévesztésre alkalmas.

— A Zöld Menetrend 341 oldalon közli a teljes új nyári menetrendet. Ara 1 P.

Három új könyv

Remarque: És azután...

„És azután...” Az „az” — nem más, mint a háború, amelyről Erich Maria Remarque „Nyugaton a helyzet változatlan” címmel a leigazabb és legmegrázóbb regényt írta. Az „És azután...” a hazatérők regénye. Azt mondja el, hogyan kerülnek vissza a frontkatonák otthonukba, a mindennapi életbe, — egy számkura idegenre vált világba. Paul Bäumer, az első regény hőse, francia földben nyugszik. De bajtárs, Ernst visszatér — s vele együtt egy sereg fiatal földije, akikkel egy században szolgált. Főbukkanak közöttük olyan jólísmert alakok is, mint Tjaden. Nevek, amelyek az előbbi könyvben csak pusztá nevek voltak, meglevenednek ebben a regényben. Különös, hogy ez az új könyv is mennyire le tudja nyugtázni a lelkiunket. — mert legitkosabb élményeinket is megtaláljuk benne, mert csodálkozva jövünk rá, hogy mennyire általános volt az, amiről azt hittük, hogy csak magunk szenvedtük végig. Igen: jönni kellett valakinek, akinek megadatott a tehetség, hogy egyszerű szavakkal kimondja, amit mindnyájan éreztünk és szenvedtünk.

Fritz Ohle: Az ismeretlen Szabarában

A Szaharán keresztül már vagy hatvan éve utat terveznek a franciák. Van ott egy ősrégi és meglehetősen sokat járt karavánút, azonban a vasút irányításánál fontos lévén az, hogy olyan vidékeket érintsen, amelyek gazdaságilag értékesek és kihasználhatók, a karavánút mellett levő vidékeket is át kellett kutatni. A könyv szerzője ezzel a feladattal indult utnak s több olyan fölfedezést tett, amelyek nagyon megváltoztatják a Szaharáról alkotott közönséges véleményeket. Könyve eleven és nem egyszer izgató jelenetek egymás után való sorakoztatása.

Richard Halliburton: Üres zsebbel a világ körül

Egyetem. Vizsga. Utána egy kis ut a világ körül. De nem ám előre megváltott körutazási jeggyel és nagy esomé pénzzel, hanem továbbra is könnyedén, vígan, diákosan végig a földön!... Ez a diákos féktelenséggel utazó legény a mi Hallibortununk, aki alig néhány dollárral kezdi az útját, megfordul mindenütt, ahol csak kalandot szimatol s mindig utközben szerzi meg azt a pénzt, amivel továbbmehet. Amerikai akarát, acélos lendület, leleményesség és szerzetreméltóság sugárzik ebből az alig kivedlett diákból, könyve pedig azok közé az olvasmányok közé tartozik, amelyek az első olvasás után is nem egyszer újra vonzzák azt, aki friss levegőjükbé belekóstolt.

Kint leszünk a Nemzetközi Vásáron.
Ott is megvédjük az egészségét.

NIKOTEX

SZEGEDI HÍREK

VIII.

Kedves Barátom! Ugy vagyunk ezen a tavaszon, mint a súlyos beteg, akit évekig bódítószerekkel kuráltak, amíg eljött az idő, amikor már a narkotikumoknak sincs hatása...

Összeütöközt két taxi — négy sebesült. Vasárnap este 6 óra körül a Kun-utca és a Tisza Kálmán-ter sarkán egymásnak rohant két taxi. A Bp. 16-704. számú, amelyet Szijj Ferenc soffőr vezetett, fölborult és közben elgázolta a 71 éves Sopp Károlyné napszámosságonyt.

Vasárnap véget ért a Bünyügi Védők Egyesületének szegedi vándorgyűlése. Szegedről jelenti A Reggel tudósítója: A Bünyügi Védők Egyesülete vasárnap Szegeden teljes ülést tartott, amelyen megalakították az egyesület szegedi osztályát.

A zuglói reformátusok között helyreállt a béke. A zuglói reformátusok egy részét hosszú időn át nyugtalanította az új lelkes megválasztásának ügye. Most zuglói küldöttség tisztelt Hamar István teológiai tanár vezetésével Ravasz püspök előtt és a református ellenzék nevében Tömpe Károly nyilatkozatot tett.

55 és 54 éve egy helyen szolgáló hűséges cselédekét tüntették ki vasárnap. Vasárnap este ünnepség keretében jutalmazta meg a Katolikus Háziasszonyok Országos Szövetsége azokat a háztartási alkalmazottakat, akik hosszú időn át egy helyen szolgáltak.

Feltékenységéből leöntötte lügköldattal a férjét. A Jósika-utca 13. számú házban Gyurica Ferenc 22 éves bankalibisztet leöntötte lügköldattal a felesége, aki feltékeny volt rá.

Orvosi hír. Dr. Kepes Pál kórházi rendelőorvos orr-gége-fül-orvos rendelését V. Szalay-utca 3. szám alá helyezte. Dr. Biró Ernő igazgatóorvos Davosból május 12-22-ig Budapesten tartózkodik.

Kozma-féle ing a testen, urat jelent Budapesten. Csak Károly-kört 3. a sarkon.

„Az Ügyvéd” legutóbbi számainak önálló cikkei vitéz dr. József Nagy István „Hogyan és miként?”, doberdózi Bánlaky Zoltán „Ügyvédek egymás között”, Szivesy Lehel „A miniszteri ankét és a lillafüredi vándorgyűlés tárgysorozata”, Schubert Ignác „A zugirászat” és Hajdu Miklós „Mindennapi sirámok” címmel írták.

Lemond a lengyel kormány. Krakóból jelentik: A vasárnapi lapok azt a hirt közlik, hogy a Slavek-kormány lemondása küszöbön áll.

A magyar könyv napja: hétfő és kedd. Hétfőn és kedden harmadszor tüntetik el idegen szerzők műveit a pesti könyvkereskedések kirakataikból, hogy kizáróan a magyar írás propagandáját szolgálják.

Halálozás. Vasárnap délután kísérték utolsó útjára a Farkasréti temető halottasházából Biró János fővárosi ipariskolai igazgatót pályatársai és növendékei nagy részvétel mellett.

A vasárnap öngyilkosai. A vasárnapra virradó éjszaka összesen a Hungaria-ut 145. számú ház előtt egy jól öltözött férfi. A mentők mindjárt megállapították, hogy megmérgezte magát és bevitték a Rókusba.

Véget ért a bolgár kormányválság: a Liapcsev-kormány visszavonta lemondását. Szófia-ból jelenti A Reggel tudósítója: A Liapcsev-kormány vasárnap visszavonta lemondását és ezzel a két hét óta tartó kormányválság megszűnt.

Esküvő helyett öngyilkosság. Miskolcra jelenti A Reggel tudósítója: Kasznári Pál 29 éves cipészsegéd vasárnap délután öngyilkosságot kísérelt meg ugyanakkor, amikor esküvőjére kellett volna mennie.

Közlekedési balesetek vasárnap. A Kiskorona-utca 28. számú ház előtt vasárnap délután a Bp. 81-896. rendszámú motorkerékpár elütötte Koncz Sándor 27 éves fővárosi állásit, aki a Raktár-utca 41. számú házban lakik.

Irwin lord, India volt alkirálya, megkapta a térdszalagrendet. Londonból jelenti: A király lord Irwin volt indiai alkirályt a legmagasabb angol rendjellel: a térdszalagrenddel tüntette ki.

Advertisement for 'GALAZ!' shoes, featuring various styles and prices. Includes text like 'AMI ÖNNEK KELL!' and 'LACNYÍRÁS KÉRT: NEMTOS'.

— Az ügyészség vádat emelt hét tanu ellen, akik hamis vallomást tettek Zavaros polgármester és Rakács szerkesztő sajtópörében. A székesfehérvári nagy panamabotrányt, amely miatt ugy Zavaros polgármestert, mint Vargha műszaki főtanácsost a napokban hivatalvesztésre ítélték, hat év előtt Rakács Lajos, a „Fejérmegyei Napló“ szerkesztője leplezte le. Rakácsot, amint ismeretes, cikkei miatt közel kéthónapi fogsázbüntetésre ítélték, amelyet ki is töltött, ezenkívül a sajtópörök során 10.000 pengőt fizetett ki bünygyi s ügyvédi költségekre és elvesztette a székesfehérvári polgári iskolánál viselt rajztanári állását is. Az elítelt szerkesztő tavaly augusztusban pörújítást kért azon a címen, hogy ügyének tárgyalása során egyes tanuk hamis vallomást és hamis esküt a Rakács által bejelentett 30 tanu kihallgattattak. Az igazságügyminiszterium intézkedésére Bary Zoltán budapesti ügyész megkezdte s át és ennek megtörténte után vádat emelt hét tanu ellen, akik a sajtópörben hamis vallomást tettek. Ennek a bünygynek a tárgyalására a kuria külön törvényszéket fog delegálni.

— Ottárterítőt akart lopni az újpesti templomból egy asszony. Vasárnap tettenérték az újpesti római katolikus templomban a 38 éves Schulmann Róbertet, amint ottárterítőt akart lopni. Az előhívott rendőr elfogta és a kapitányságon letartóztatták.

— Férje halála miatt öngyilkos lett egy volt pesti tőzsdebizományos felesége. Néhány nap előtt Szombathelyen veronállal megmérgezte magát özvegy Gábor Józsefné, aki régebben egy pesti közgazdasági lap szerkesztőjének felesége volt, azután pedig Gábor József tőzsdebizományoshoz ment feleségül. A tőzsdei konjunktúra végén Gábor József elszegényedett és feleségével együtt Szombathelyre költözött, ahol egy biztosítótársaság képviselője volt. Nemrégiben gyógyíthatatlan agydaganatot kapott, teljesen megbénult és egy sikertelen operáció után meghalt az egyik pesti szanatóriumban. Gábor Józsefné a temetés után visszatért Szombathelyre, egész nap sirt, szinte önkívületi állapotban volt, aludni egyáltalában nem tudott. A mult héten azt mondta rokonainak, hogy egyetlen vágya van: szeretne három napig aludni! Ezután nagy adag veronált vett be és nem ébredt föl többé. Holttestét Budapestre szállították és két hét előtt elhunyt férjével közös sirba temették.

— Esztergomban leleplezték Szent István és Szent Imre szobrát. Esztergomból jelentik: Vasárnap délután leleplezték le a bencés gimnázium falába illesztett Szent István- és Szent Imre-szobrokat. Az ünnepségen Huszár Károly és Gróh József, a bencés diákszécség elnöke mondtak beszédet.

— Földrengés volt vasárnap Angliában. Londonból jelentik: Keleti Lancashireben vasárnap reggel földrengést éreztek, amely Boltontól Manchesteren át Didsburyig terjedt. A lakosság pánikszzerűen menekült a szabadba.

— Ravasz püspök a felekezetek közötti türelemről, megértésről és megbecsülésről beszélt vasárnap Pápán. Pápáról jelentik: A Protestáns Irodalmi Társaság szombaton és vasárnap kétnapos ünnepséget rendezett, amelyen Ravasz püspök, a társaság egyházi elnöke is résztvett. A felekezetek között — mondotta a püspök — nem elég a türelem, ezeken túl megértésre van szükség és ha ez megvan, következik el a harmadik lépés: a megbecsülés gesztusa. A legnagyobb bűn a vértagadás: a nemzet fiai közötti szeretetlenség és gyűlölet, mert ez a legnagyobb egységet, az emberiség egységét tagadja meg. Így lesz urrá az igazság helyett a hatalom és az erőszak. — Résztvett az ünnepen Antal Géza püspök és Kiss Jenő egyetemi tanár is, aki az egyén mai nagy belső krízisééről beszélt.

— A VII. kerületi Erzsébetvárosi Kör (Dohány-utca 76) ma, hétfőn este 7 órakor tartja évi rendes közgyűlését dr. Ugron Gábor elnökölte alatt, amelyre ezton is meghívja a tagokat az igazgatóság.

— Mi a Habo? Minden kellemetlen érzést és időpazarlást, amivel eddig a borotválkozás járt, megszüntet egy magyar találmány, amely „Habo“ koncentrált borotvaszappan elvezetéssel forgalomba került. E borotvaszappannal — amely nem krém és amely szappan tisztán kozmetikus anyagokból készült — 1 perces szappanozás után merlepen könnyen és kellemesen borotválkozunk. Megszűnik minden bőrtelpatogzás és kiütés, a borotválkozás összes egyéb kina.

Vigszínház

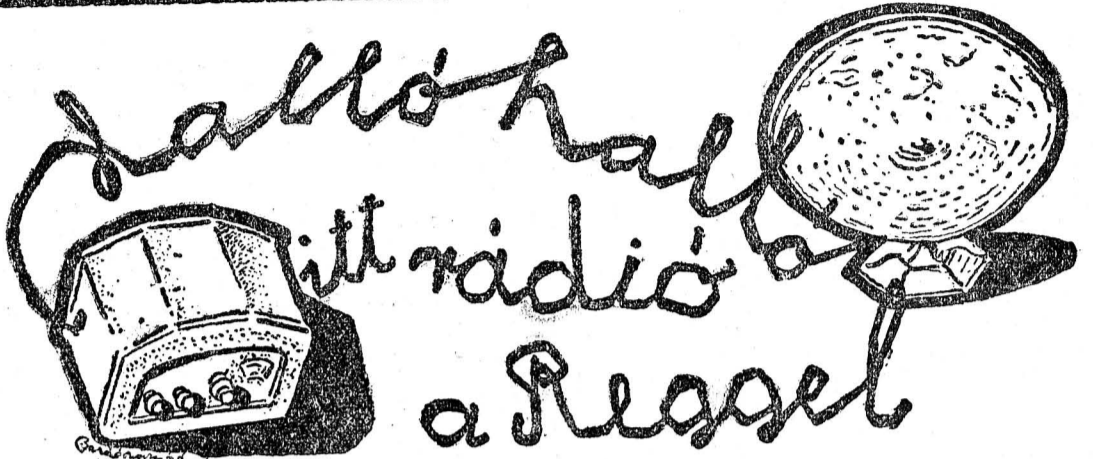
4 hétfő	A szénásszekér (harmadszor)
5 kedd	Jim és Jill
6 szerda	A szénásszekér
7 csütörtök	Jim és Jill
8 péntek	A szénásszekér
9 szombat	Jim és Jill
10 vasárnap	d.u. 4-kor: Feketeszáru cseresznye este 8-kor: A szénásszekér

— Rosszul lett a Lukács-fürdőben és meghalt egy nyugalmazott alezredes. Vasárnap délelőtt a Lukács-fürdőben rosszul lett Mészáros Vilmos 51 éves nyugalmazott alezredes. Mialatt a mentők kórházba szállították, meghalt.

— Híremhölgyek tüntettek a kairói belügyminiszteriumban. Londonból jelenti A Reggel tudósítója: Kairói híremhölgyek behatoltak a belügyminiszterium palotájába és ott hangos tüntetést rendeztek a miniszter és a kormány ellen. A rendőrfőnök nyomom elrendelte a kapuk lezárását és a beérkező tüntetőket a rendőrség letartóztatta.

— Visszatért egy külföldre szökött terrorista, mire letartóztatták. Vasárnap átvitték a főkapitányságról az ügyészségre Zerlowski-Kresztics Béla géplakatossegédet, aki a kommün alatt a Bandl-különítmény tagja volt és a proletárdiktatura bukása után külföldre menekült. Azóta is érvényben volt az ellene kiadott elfogatási parancs, amely szerint gyilkosságra való szövetségzés miatt van eljárás elölene. Zerlowski-Kresztics most visszatért, mire nyomom letartóztatták. Tagadja a terhére rótt esekelményeket és azt mondja, hogy a kommün alatt a népjóléti népbizottságnál teljesített szolgálatot.

— A „Reklám Élet“ új számában Németh Andor, Kozma Lajos, dr. Urbányi János, Kostyál Jenő és dr. Herman Zsinner Alice írtak érdekes, tanulságos cikkeket.

E rovat részére hirdetéseket vasárnap délután 3 óráig A Reggel kiadóhivatalában, azután pedig éjfélig a nyomdában (VIII. Conti-utca 4) veszünk föl. A hirdetések díja millimétersoronként 20 fillér.

Hétszobás

kétfélejáratulégfűtéses lakást keresek augusztus 1-re a IV., V., VI. kerületben. Ajánlatok „II. emeletig“ jelígeré, A Reggel kiadóba

Egyszobás

garzonlakás

balkonnal, minden komforttal kiadó. I. Zombolyai-u. 7

Egyszobás

lehetőleg utcai, komfortos v. legalább is félkomfortos

lakást keresek.

„Nem kültelken“ jelígeré „A Reggel“ kiadóhivatalába

Nemes és hiteles Tokaj-hegyaljai

BOROK

Bálint Artur, borügynökségi és bizományi üzlet. Alapított 1884. évben. Tállya (Tokaj-hegyaljai).

10.000 pengőig

részesekek, ha megfelelő állást vagy botársulást nyerek. Ajánlatok „Összeg biztosítva“ jelígeré A REGGEL kiadóhivatalába küldendők.

Seiller-garázs

Központi fűtés. Benzinkut. Javítás. Karbantartás. Kocsit pontosan házhoz szállítunk. Bérautók VIII. József-u. 45. Telefon J. 456-37 A mai gazdasági helyzethez mért olcsó árak

Debreceni pörzsölt

paprikás és füstölt szalonna 2 P kg-ként. Bikkfaly László, Budapest VIII. Gólya-utca 33

Ma és holnap, a könyvnapon

ajándéknak adjuk Önnek

Dickens: Karácsonyi Ének, Nehéz Idők egész vászonkötésben (bóli ára 2 P), ha nálunk melyen leszállított árak mellett 6 P értékben vásárol. Párisi Könyvesláda, Király-utca 29. sz.

Budai fagyümölcsös. Ötszobás villával, kedvezően megvehető. Rákóczi-ut 24. I. 4.

Kuruclesi kertészetben magas- és bokorrozák, pelargonium (muskálli), ár-árcska, nefejejts stb. Zugliget, Kuruclesi-ut 13.

Tavaszi szépitőkurák. Hajszáletápolás. Szemülesítés. Szépitőszerek. Fehér kozmetika. Vilmos császár-ut 13a. félemelet.

A NEW-YORK

szigeti üzemét május 14-én nyitja.

Háromfogásos ebédmenü P 2.80

Háromfogásos vacsoramenü P 3.50

A KÉMÉNYSEPRŐ

(ARÉNA-UT 106)

Csóka Feri

teljes zenekarával hangversenyez

Balatonalmádi központban, eszládi penzióknak alkalmas villa kiadó. Bővebbet Horváthné, Pápa, Pápai-major.

Kertes nyári lakást, 3 szoba, veranda, konyha, keresek budai hegyvidékben. „Autobusz vagy villamossal megközelíthető“ jelígeré a kiadóba kérek.

Legkellemesebben nyaralhat és üdüllhet Schatz penzióban. Csillaghegyen, Póntea hat. Gyönyörű arnyas tenyves kertben, állomás és strandfürdő között, elsőrangú ellátás, teljes komfort, jutányos árak. Érdeklődés hétköznap telefon 163-38, ünnepnap helyszínen.

Balatonalmádi

a Balaton legszebb klimatikus fürdője a legnagyobb stranddal

„Sirály“—penzió dr. Bucányi vezetése alatt. Arnyas helyen a parkban. Almádi kellys közepén. Vasut a fürdőtelepen áll meg. A „Sirály“—penzió egyike a legjobb és legolcsóbb penzióknak. Napi teljes ellátás, külön szoba, villanyvilágítás, négyeszeri bőséges és jó étkezés 6 pengőtől. Aki e hirdetésre hivatkozik, 10% engedményben részesül. Cim: Balatonalmádi, „Sirály“—penzió. Érdeklődni lehet: „Kert“—penzió, II. Margit-körut 99. szám. Telefon: Automata 502-88

Szívhajos, reumás? Jöjjon természetes, dus szénsavtartalmu ásványvízfürdőnkbe! Szanatóriumszerű ellátás, lakás, fürdő stb. havonkint 190 pengő. Részben utólagos fizetésre is. Árpádfürdő Rt., Székesfehérvár. (Aki „A Reggel“—re hivatkozik, 5% engedményt kap.)

Bécs mellett, nyaralóban, napi 6 pengő szállással, ellátással, elfogad nyaralókat wieni urri család. Megbeszélés Müller, Budapest, Dohány-utca 48. II. 6.

Budai hegyekre kertre néző két erkélyes, négyoszobás. Logodi-utca 73. 195-00.

GUNDEL

országos népszerűségnek örvendő

Gellért- és városligeti éttermei.

Rózsadombi kertés villa

3-szor 3 szobás lakással eladó.

Pauncz, Rákóczi-ut 24.

CSAKIS AZ

ADMIRALBAN

TALALKOZUNK!

Finzi és Noldi

jazz-humoristák minden este az YPSZILONBAN

V. Zoltán-u. 18. Észeg éjjel nyitva!

Ördögórom-csárda

Buda legszebb helyén (az 59-es vill. végállomásánál) Elite restaurant, polg. árak

SZÍNHÁZ

Reggeli levél

Mondja, kedves A Reggel,

mit kérdezzünk ma reggel?

— A legidősebb kérdés a Belvárosi új darabjának címe volna. „Meddig fogsz szeretni?” — ezt ma már úgy kérdik és mondják egymásnak az emberek, e pár szóhoz úgy hozzászólt a fül, a francia esprit-jü mondat olyan villámgyorsan népszerű lett, mint annak idején a „Feketeszáru cseresznye” két kőnor, tömör szava. S a fiatal író első darabja, amely még melegen és rózsaszínűen firkándozik alig háromnapos színpadi pályájában a publikum előtt, meg is érdemli azt az érdeklődést, amellyel a közönség bölcsője fölé hajol, mert ez a csillogó szemű baby egészséges, mint a makk és nagyra fog nőni. Örömmel állapítom meg, hogy a klikkekhez nem tartozó, összeköttetésekkel nem rendelkező, lapkötelékben viszontszívességet nyújtani nem tudó fiatal Halász Imre ez első darabjából szinte egy (kisebbsajta, kerti) szökőkút tetszetősen csillogó sugaraival fellőrő írói, sőt színpadi tehetősége annyira meghökkenítette a kritika egy-némely — farkasbőrbe bujt báránkjait, hogy boldogan ragadták meg a — vallják be — olesó és veszélytelen alkalmat a fiatal ember megriasztására: hopp! ham, ham! Maga egy rutinier, kedves Halász, maga egy vén darabgyáros, ha már az első darabjának ilyen sikere van...

— S hogy áll a dolog a valóságban?

— Szegény ifjú ember, szegény nyiregyházi Halász Imre, a huszonnyolc egynéhány esztendőjével, a szerkesztőségi robotban átkeplalt éveivel s a női szabók és villamoskalauzok közgyűléseiről szóló tudósítások irodalmi emlékeivel! Ő és rutin, ő és technika!... Tehetséges a darab, ez az egyik igazság s mint darab külön is kitűnően sikerült, ez a másik igazság, slussz-pász. Miért kell itt köntörfalazni, irigykedni, letagadni, ha a sikert az utolsó mondatl elvitatni úgy sem lehetett. Ujjongani kell annak, hogy megint jött valaki, fiatal fu, aki irt valamit, ami jó, ami kedves és ami tetszik. Persze, a színház szeretetteljes és áldozatkész gondossága, amellyel a darabot előkészítette és szerviozta, nagyban segítette a fiatal szerzőt. Legtöbbit Titkos Ilonának (nemcsak a darab, de a darabban is szereplő darab) primadonnájának köszönhet, akinek pályáján ez a szerepe, egyöntetű megállapítás szerint, határozott rangemelkedést jelent. Valami tavaszi megújulás: színes és virágzó frissesség s egy új és különösen forró művészi elmélyedés érzik ezen a hajlékony és erejével ebben a szerepben oly graciózus könnyedséggel banni tudó színésznőn, akit álmélkodva fedezett föl megint egyszer sajtó és publikum. Igaz: a szerepét is annyira éri, hogy bizonyos pillanatokban még a hangja is, ez az izgatón érdekes színpadi hang — szürkés-kék, mint az opál és csillog, mint a lámpafény az éjszakában — egészen fölmelegszik, megváltozik... A harmadik fővonalás tizenegy nyíltszintapsát ennek az új hangjának köszönheti...

— Igen, ez már nem titok, hallottuk mi is...

— Székely Lujza játszik egy másik női szerepet, égszínkéked kedvességgel s nála is szinte szokatlan vevvvel, kedvvel és sikerrel is. Mintha a darab egyáltalán az összes színészeket doppongná valahogy, mert Rátkai is régen volt ilyen mulatságos és Delly is például, aki már kezdett nyakig elmerülni az operett ingoványában, egy rukkal kirántja magát: szimpatikus, férfias, őszinte, kellemes. Meleg sikeré van egy lírai jelenetével Váradynak, nyíltszintapsal végez egy epizódot Sugár és kitűnően illeszkedik az együttes hangjába, miliójébe Lengyel József is. A Belvárosi Színház plakátjai a jövő színpad is. A Belvárosi Színház kérdezi az olvasótól: „Meddig fogsz szeretni?” — s a publikum válasza csak egy lehet, az, amit a szerző felett a darabban: „Honnét tudjam? Jöhet valami más, valami új, ami jobban fog tetszeni... De egyelőre

Téged szeretlek.” Most már csak az a fontos, hogy sokáig ne szeressen bele jobban valami másba, ujba a publikum...

— És Bernát bácsit a Vigszínházban meddig fogják szeretni?

— Megvallom őszintén, repeső szívvel ültem be a Vigszínház nézőterére, hogy a nagy G. B.-t, akit annyit láttam már az illusztrált lapok jóvöltából tenniszdresszben és halászás közben, sétán a cannesi pálmák alatt és diskurzusban olvasom, hogy ennek az újságírónak erről a politikusról azt mondta, arról az íróról amant, akinek már a legfontosabban ismerni vélem a följogását politikáról, irodalomról, szereléről, szocializmusról, nőkről, férfiakról, aggasztánokról és csecsemőkről, — végre, végre nemcsak töredékeiben és följegyzésre méltó, a lapok újdonságvoratait oly jótékonyan tarkító rövid kis aperszüiben élvezhetem, de végre egy teljes esti menüt kapok belőle, előtellel, peesenyével, téstával s a feketéhez nyilván egy pohárka angol gabonapálinkával is. Nos, engedjék meg, Hölgyeim és Uraim, hogy az önök alázatos szolgálja ne tegyen erőszakot önmagán és ezuttal is azt irhassa, amit érez — s ne vegyék tőle rossz néven, hogy nem vágódik ezennel hasra a nagy Dési Bi előtt, csak azért, mert: Shaw a divat! Budapest kávéházaiban, klubjaiban és szerkesztőségeiben legalább háromszáz olyan ember él, akik naponta vágna ki egy Shaw-inál a világot sem rosszabb vagy gyöngébb aperszüt, s meggyőződése, hogy az csak azért nem válik köztudomásúvá róluk, mert a pesti ember tékozló könnyelműségével egyszerűen otthagyják az aperszütiket, ahol eszükbe jutott s kimondták azokat s nem gyűjtötték s jegyezték föl hangyaszigorommal, hogy kiadóhivatali rendszerbe foglalva közöljék azokat a világgal. Nagyon mulatságos Shaw ur, högyne. De ismerem egy pesti kabarészínésznőt, akit nyugodtan odaállítanék Shaw ur mellé, — szabad versenyre engedném őket, ahogy Hegedüs Sándor mondaná — és tartok tőle, hogy a vén ember szellemességének póhálószakállu nimbusza erősen megtépázva kerülne ki a küzdelemből. De beszéljünk komolyan. Shaw óriási kulturdját, korán és a kortársain nemcsak büvész szemfényvesztéssel, de egy magasabbrendű elme fchében izzó reflektorfényével átvilágító szellemi emelkedettségét eszem ágában sincsen kétségbevonni, lemosolyogni. Csak ezt a menüt, amellyel a szándszekér rakományából etet meg Mr. Shaw, nem eszem meg. Őszintén szólva szellemi vegetáriusoknak való l'art pour l'art szellemességek és grimászok, amelyek valóban legelső sorban a rotációs újságok akvarellszínesítésére alkalmasak (elvégre a lapkiadók sem estek a fejük lágúára), de így, egy csomóban, egymásután való következésük végeérheteilen lincolatában: fárasztóak és a tízedik röppentünnél már olyan unalmasak, hogy azon kapjuk észre magunkat, hogy nem is figyelünk oda. Ami a darab följogását illeti, azt az elhézpzelést, ahogy egy hetven év előtti hetven éves ember persze, hogy rendkívüli agyával, egy hetven év utáni világban egy hetven év múlva kormányzó angol kabinetet elképzeli, azt ám nevezzük (szatirájában) zseniálisnak, de valószínűnk alig tarthatjuk s éppen ezért az a része a darabnak sem annyira a meggyőzés erejével, mint inkább a kuriózum érdekeségével hat. Briliáns az Orinthia-jelenet, emberi és főleg: női, ime a nők 70 év múlva sem fognak, még Shaw szerint sem, megváltozni! Hegedüs Gyula játssza a király, megaláztatóságában oly rokonszenvesen tűrő, fölényes és okos szerepét, rezignált elnézését és lenézését a körülötte handabandázó tökfilkók fölött (ugy látszik, például a tökfilkók sem fognak Shaw szerint kivesszni) mélyen a szívünkbe zártuk. Törzs miniszterelnöke ostoba ravaszságában

Budai hölgyek figyelmébe!

Bluz a nagy divat
Legujabb fazonok, legszebb
kivitelben

Fábián Józsefné!

I, Krisztina-körut 8-10.
(Postapalota mellett)

Angol fazon	Ia Panamából színekben	P 8.—
Angol fazon	színes Púplínból.....	P 11.—10.—
Divat fazon	rajé Púplínból	P 10.—
Divat fazon	sima és mintás nyersselyemből . P	17.50—21.—
Divat fazon	Bemberg-selyemből	P 12.—
Divat fazon	nehéz Crepe de Chinból . P	22.—

Mérték szerinti rendelést vállalok

inkább démoni, mint hazug, ami pedig nem lehet mindegy Shawnak, mert nem egészen ezt akarta. Az alakítás mindenestre grandiózus. Ujból meglepő Orynthia szerepében Lázár Mária. Idegesen karcsu alakja a királyi szerelő struccollas lengedezéseiben és csáb-hajladozásában a pompás bestiáé s egyáltalán nem a játékl rovására az. Sőt! Nagyon jó Gombaszögi Ella ujból egy Pankhurst asszonyból és Kéthly Annából mixelt nőminiszter szerepében és üdítő tenniszdresszfehér foltja az előadásnak Makay Margit kacér kis közlekedésügyi kabaré-miniszternője. Maly jó. Nem egyezem bele azonban, hogy az a stilizált frigi siphás, félig bolsi, de a királyi kegyel oly kéjjel kacérkodó népribun bizonyos balmazujvárosi parlagiassággal tévessze össze az angol tulok oktondiságát, amellyel Shaw nyilván munkáskörökben akart önmaga ellen ellenszenvet kelteni... Az epizód szereplők közül Vértes és Somló duója igen jellemző. Rajnajt viszont kicsit elnagyoltnak érzem. Es ezüstösen fénylett a kitűnő előadásban Gazi Mariska finom alakja s néhány finom mondata... Vörös Pál díszleteiről külön is annyit, hogy büszke lehet rájuk. Igazán nagyszerűk.

— Na, „Der Shaw wird sich kratzen“... Megmondta neki a magát...

— Ha van még jóhiszemű ember e honban s szívére teszi majd a kezét, igazat fog adni nekem. Itt állok s másként nem tehettem.

— Kistemaekers?

— Nincs sok beszélni való róla. Ez a méla műfaj a múlté, husz évvel ezelőtt érzelemdus keblekre még hatott, ma már ezen tulvagunk.

— Vive la Belgique! Egyebekben?

— Hamar valami kis vidámságot talán?

— De mennyire!

— Egy pesti fiatal ember, aki évek óta rendkívül érdekes, majdnem azt mondhatnám, hogy titokzatos körülmények között bonyolítja le üzleti ügyeit, egy kis pesti hotelszobából Londonon, Zürichen és Párison át s akinek hol egy vasa sincs, hol a bőre alatt is ezerfontosok vannak, s aki végül a jó és rossz napok hosszú ideje alatt változatlanul rajong és csak azért az ifjú táncoszbrettért rajong, aki már régen külföldre származott Magyarországból, a hetekben ujból egy zsák pénzzel jött haza a ködös Albionból. (Szavamra, nem is értem az egészet.) A kis szubrett, aki gyöngédségével kitünteti a titokzatos monney-maker-t, néhány nappal ezelőtt sürgönyzött, hogy van szabad 24 órája a fiatal ember számára, ekkor és ekkor érkezik röplőn. A fiatal ember erre fogta magát s 48 óra alatt megvett egy egész kis birtokot, kastéllyal, parkkal, istállókkal, állatállománnyal, gépekkel, Pestről szerződített komornyikot, kulcsárnót, szobaleányt, inast s vadonatúj autóján a röplőtérrel egyenesen ide szállította a hölgyet. A hölgy 24 óráig volt a kastélyban, aztán szerződése értelmében vissza kellett röplőnie Münchenbe. A fiatal ember most nem tudja, mit csináljon a birtokkal. Eladó.

LIPINSKAJA prolongálva
Terézköruti Színpadon

KÖZGAZDASÁG

Hallgassunk vagy cselekedjünk?

(A Reggel tudósítójától.) Furesa valami az ugynevezett magyar közvélemény. Lirai el-lágyulással zengik szakadatlanul a fülünkbe, hogy agrárország vagyunk, hogy a magyar nép túlnyomóan nagyobbik fele a földből és a földnek él és ime, néhány nappal ezelőtt

a német kormány a mezőgazdasági termékek egész sorára a főnálló szerződésben gyökerező egyoldali jogánál fogva erőteljesen fölemelte a beviteli vámokat,

anélkül, hogy ez az ugynevezett magyar közvélemény egy árva szóval is elárulta volna megdöbbenését, anélkül, hogy a magyar kormány számos felhívatalosainak egyikében csak sejtette volna, hogy ezzel az egyoldali intézkedéssel szemben mire készül, anélkül, hogy fásult egykedvűségen kívül erre a rendkívül fontos külpolitikai eseményre mással, mint hallgatással feleltünk volna. Bevalljuk,

a berlini kormánytól és a német politikától nem ezt vártuk!

A magyar miniszterelnök berlini utazása alkalmával határozott ígéretet kapott arra, hogy legkésőbb február végén, vagy március elején megindulnak a kereskedelempolitikai tárgyalások, hogy a német birodalom és Magyarország között az egyszerű reciprocitáson alapuló szerződésenkivüli állapot és a magyar érdekeket mélyen sértő beviteli tilalma állati termékeink túlnyomó részének megszűnjék és mindkét állam érdekeit egyformán tisztelgető tartó kereskedelmi szerződés jöjjön létre. A mai helyzet tudniillik a német érdekeknek egyoldaluan kedvez és Magyarországot a birodalommal szemben alárendelt helyzetben tartja. Van a két állam között egy megállapodás, amely szerint egymás termékeit a legtöbb kedvezmény elvének megfelelően cserélik ki, más szóval Magyarország és Németország egymással szemben a más államokkal kötött szerződésben megállapított legalacsonyabb vámokat alkalmazza. De van ennek az állapotnak egy bökkenője! És pedig az, hogy a német birodalom tíz év óta szakadatlanul emeli mezőgazdasági vámjait, mi viszont az ipari vámjainkat szerződéseinkben fokozatosan lefaragtuk. A mi kereskedelempolitikánk a német ipari érdekeknek kedvez, a német politika a mi agrárérdekeinkre káros és

ennek a következménye az, hogy a német bevétel Magyarországra szakadatlanul emelkedik, a magyar kivétel Németországba folytonosan csökken.

Ezenfölül a német bevittelt Magyarországra semmiféle törvényes intézkedés nem korlátozza, míg a magyar kivitelnek a német piacra erős korlátja van és pedig a vágómarkáknak majdnem teljes beviteli tilalma és állati termékeknek igen rideg korlátozása.

Bethlen berlini utjának éppen az volt a célja, hogy ezen a tarthatatlan állapoton segítsen

és a magyar miniszterelnök ígéretet kapott, hogy az idei év tavaszán megkötendő kereskedelmi szerződésben állategészségügyi egyezmény foglaltatik bele, hogy vágómarkáink és állati termékeink utat találjanak a német piacra, továbbá a német kormány módot keres arra, hogy a magyar termékek előnyös tételek mellett vagy kontingensek formájában jöhessenek be Németországba. Az ígéret máig sem teljesült. Se február, se március, se április végén nem indultak meg a tárgyalások. Pedig

ugyanazon idő alatt a német kormány megindította a tárgyalásokat a román kormánnyal

s ezek a tárgyalások meglehetősen előrehaladtak és a román lapok értesülése szerint az előzetes szerződést már alá is írták volna. A német-jugoszláv tárgyalások is megindultak már, ha nem is a nyilvánosság előtt, de határozott információk szerint a két kormány közötti közvetlen tárgyalások révén az előzetes kérdéseket meglehetősen tisztázták már. Amint tudjuk, a német kormány még a vele

ellenséges lengyel állammal és a memeli néme-ekkel oly kihívó módon viselkedő litvánokkal is kötött kereskedelmi megállapodásokat s amikor a vajvámokat fölemelték, a finneknek adott külön kedvezményes kontingenst, egy szóval

Németország mindenkivel keresi a megállapodás útját, csak éppen Magyarországgal nem.

Hallgatással a németekkel szemben eredményt

nem érhetünk el. Ha a német kormányt velünk szemben egyoldaluan és korlátozás nélkül megilleti a jog, hogy a magyar termékek beviteli vámját szinte prohibítív magasságokba emelje, keresni kell módot arra, hogy mi a magunk részéről is bizonyos prohibítív intézkedéseket alkalmazjunk a német bevittel szemben. A német áruk importjának beviteli engedélyhez való kötése nyomban kijózanító hatást gyakorolna Schele urra, aki a magyar miniszterelnökkel olyan kedvesen és barátságosan tárgyalt annak idején Berlinben, azonban nyilván nem vette tulságosan komolyan saját ígéreteit...

A föloszlott denaturált szesz-kartell gazdái nagylelkűen leszállították az árakat

Mit sejtene a nagylelkűség mögött?

(A Reggel tudósítójától.) Néha egy kis öröm is akad a kartellek terhét nyögő gazdaság világában: a denaturált szesz-kartell nemrégiben fölbomlott és ami az örömet még teljesebbé teszi, a denaturált szesz árát 10.000 literfokként hirtelen 64 pengőről 54 pengőre szállította le. Ez az árleszállítás mindennél fényesebben rácsófol arra a panasza, amelyet iparelles körökben hangoztatnak, hogy mi-alatt Magyarországon az utóbbi időben minden megváltozott — hisz nincsen ára a búzának és bornak — csak a kartellált iparcikkék árai állanak szilárdan és megingathatatlanul. Ime a denaturált szesz ára milyen meglepő olesó lett! Olyan olesó, hogy

önköltségi áron alul adják már,

amit egy kis számítással igazolni is lehet. A denaturált szesz-kartell 54 pengőért kapta a szeszértékesítőtől a denaturáláshoz szükséges szeszt, a denaturálóanyag 3 pengőjébe került, a gyártás 4 pengőbe, a többi összes költségei 3 pengőt emésztettek föl és így összesen 64 pengőbe került 10.000 literfokként a denaturált szesz a kartellnek. Ezért az árúért a fogyasztó fizetett készpénzfizetés mellett 79 pengőt, a hitelbe vett árúért 81 pengőt. És most hirtelen csak 54 pengőt kell érte fizetni.

Félünk a Danaoktól, ha így tízpengős ajándékot adnak.

Mi okuk lehet rá? Kit akarnak legyőzni ennyi nagylelkűséggel? Szakkörökben, ahol hasonló nagylelkűséget már tapasztaltak, utalnak arra az esetre.

amit az ecetkartell föloszlatása alkalmával tapasztaltak,

amikor is szintén önköltség alá szorították az ecet árát és elérték vele azt, hogy több mint 150 ecetgyár a minimumra szorította termelését. Mikor aztán a nagylelkűségnek ez a következménye nyilvánvaló lett, hirtelen megmozdultak ugyanazok a Leipzigerék, akik a denaturált szesz-kartellben is vezető szerepet játszottak és azt kérték a pénzügyminisztertől, hogy mivel az ecetgyárak legnagyobb része amugy sem használja ki a számukra adómentes-

sen kiutalt kontingenst, azok a gyárak pedig, amelyek többet akarnának termelni, kontingensük csekély voltánál fogva ebben akadályozva vannak,

emelje föl az 5 adómentes szeszkontingensüket.

Az ország ecetszükségletének ellátása volt az érv a nagyobb adómentes szeszkontingens kiutalására és a pénzügyminiszternek meg kellett hajolnia ez előtt az érv előtt. Leipzigerék megkapták a kontingens felét, nekik jutott az ecetgyártásra szánt szeszmenyiség 50%-a. A denaturált szesz-kartell föloszlatás is ugyanolyan kontingensharcok előzték meg, mint az ecetkartellét. Azok a kisebb denaturáló cégek, amelyek a kartell gerincét képező négy nagy céghez: Leipzigerékhez, Gschwindtékhez, Krausz-Moskovitzékhez és a Hazai Likőr- és Rumgyárhoz csatlakoztak, a kontingensükért folytatott viaskodásuk folyamán ugy össekülönböztek a denaturált szesz-kartell nagy cégeivel, hogy a végén a négy nagy cég föloszlatta a kartellt. Most azután ugy, mint az ecetnél, hirtelen megint leszállították a denaturált szesz árát és mert nem valószínű, hogy a kisebb denaturáló vagonoként hajlandók 700 pengőt elveszíteni ebben az árharcban, nyilvánvaló, hogy szorongatott helyzetükben ugyanazt fogják tenni, mint annak idején a kisebb ecetgyárosok: a minimumra fogják le-szorítani termelésüket, avagy teljesen abba-hagyják üzemüket. Ha már idáig tökéletes az analógia az ecetkartellel, a kiszorított kis-denaturáló jogosan élnek a gyanuval, hogy rövid idő múlva a négy nagy denaturáló gyár ugyanazon az uton folytatja a küzdelmet, mint az ecetnél tette, vagyis egy napon ismét odaáll a pénzügyminiszter elé és a piac hiányos ellátására hivatkozva, azt fogja kérni, hogy mivel a kisebb gyárak nem tudják ki-elegíteni a szükségletet és nem merik ki adómentes kontingensüket,

adják ezt is önekik.

Látnivaló, hogy mit jelent az, amikor egy kartell föloszlik és utolsó percében nagylelkűségre ragadtatva magát, leszállítja az árakat!

A borvidékek országgyűlési képviselői egységesen lépnek föl a borfogyasztási adó kérdésében

(A Reggel tudósítójától.) Tavaly ilyenkor még a magyar bor piaci ára ugyanakkora volt, mint a borfogyasztási adó. Azóta lényegesen megváltozott a helyzet:

ma már az adó magasabb a bor piaci áránál.

Tavaly 20 fillér volt a homoki bor ára és 19½ fillér a fővárosi fogyasztási adó. Ma már csak 12-16 fillért adnak ugyanezért a borért, de a fogyasztási adó a régi maradt. Szüret előtt még abban reménykedtek szőlőgazdánk, hogy az elviselhetetlenné vált helyzetben a kormány az adó leszállításával segíteni fog, hiszen a pénzügyi államtitkár erre vonatkozólag már évekként ezelőtt határozott ígéretet tett a bor-

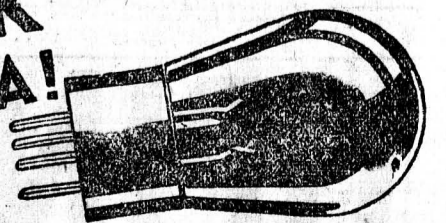
termelő gazdák közgyűlése előtt. Csak amikor az ígéret egy év után is csak ígéret maradt, fordultak a gazdák újból az agitáció eszközeihez, amíg végre mozgalmuk azzal az interpellációval jutott fordulóponthoz, amelyet Lázár Miklós képviselő intézett a földművelésügyi miniszterhez. Mayer János akkor a Ház előtt ismerte el az interpelláció adatainak és érveinek teljesen helytálló voltát és maga is tarthatatlannak jelente ki a borgazdaság helyzetét, ígéretet tett, hogy

a borfogyasztási adó kérdését a községi háztartásokról szóló javaslat keretében a kormány rendezni fogja.

A miniszter ígéretét a magyar gazdatársada-

TUNGSRAM BÁRIUMCSÖVEK ZENEÉRTŐK SZÁMÁRA!

1931 május 4.

lom tudomásul vette és bár megingatott helyzetében nagy áldozatnak tartotta a várakozást, belenyugodott, mert nem kívánta az amúgy is súlyos államháztartási nehézségeket szaporítani. Azóta már egy év telt el, de a borfogyasztási adó kérdésében máig sem történt semmi, helyett a borvidékek katasztrófája most már csakugyan halaszthatatlanul követeli a borértékesítést bénító fogyasztási adó kérdését.

nek rendezését. Amint *A Reggel* értesül, a borvidéki képviselők egységes eljárásra határozták magukat. A földművelési tárca költségvetési vitája során, pártkülönbösg nélkül, 10-15 képviselő fog főlészólni és határozati javaslatokat benyújtani a boradó leszállítása érdekében. A képviselők azt is elhatározták, hogy a kérdést ezúttal nem engedik pártkérdéssé tenni.

AMIRŐL MINDENKI BESZÉL

Amikor Popovics Sándor, a Jegybank elnöke, kemény filippikát tart az állami beavatkozás és a kényszergazdálkodás mindenféle intézménye ellen, ugyanakkor az állami beavatkozáson fölépített új gabonaértékesítési politikának mindössze két konkrét eredménye mutatkozik: az egyik a Strasser és König cég összeomlása, a másik a Schreiber D. és Fiai cég fölszámolása. Ezzel azonban távolról sincs befejezve az évszázados magyar gabonakereskedelem hanyatlásának szomorú folyamata, mert a szombati tőzsdén már egy harmadik, ezúttal részvénytársasági alapon dolgozó nagy gabonacég likvidációjáról is beszéltek, amelynek nyilvánosságra jutása úgy látszik a jövő hét gazdasági krónikája számára van fenntartva. Ambár a magyar gazdasági közvélemény ma már megfogyatkozott érdeklődéssel nézi is ezeket a tragikus üzleti sorsokat és nem lát bennük egyebet, annak a szélviharnak pusztító hatásánál, amely körülöttünk tombol, mégsem lehet egyszerűen napirendre térniünk ilyen jelenségek fölött azzal, hogy a gabonaértékesítés központosítása épp úgy megköveteli a maga áldozatait, mint ahogy az indiai fuvarosoknak is el kellett pusztulniuk, amikor a Pacific-önvonal első mozdonya végigszáguldott az amerikai szárazföldön. Popovics bizonyára nem hiába ment el a Cobden Szövetségbe éppen most és nem hiába emelt szót éppen most az állami beavatkozás tuhájtása ellen. A Jegybank elnöke azt is számításhoz vette, amit a nagy központosítók elfelejtettek, hogy amikor a Strasserék és Schreiberék hatalmas tisztelet megismernek, kicsik a kenyér sokszáz tisztviselő és sok ezer ügynök szájából és hogy ami még ennél is fontosabb, a külföld egymásután mondja föl ezeknek a cégeknek még aránylag kis költségeiket is, mert messziről is látja, amit nálunk oly sokan még közelről sem akarnak észrevenni, hogy az állami intézmények versenyét semmiféle magán cég sokáig ki nem bírhatja. Ha lassanként oda jutunk, hogy az egész gabonakereskedelmet állami intézménnyé tesszük, nem lehet csodálni, ha a Jegybank elnöke fölül a katedrára és nagy pozíciójához illő óvatossággal bár, de mégis megkérdezi: nem-e a tökélegzártság összeomlásához vezet az, ami itt évek óta folyik és ami ellen hiába szólalnak föl azok, akik végig is tudnak gondolni egy gondolatot és akik látják, hogy kapitalista államban szocialista gazdálkodást folytatni mégis lehetetlen.

A közütemek ellen folyó küzdelem számára mindennél hatásosabb érvelt szolgáltat az a Berlinből vasárnap érkező hír, hogy a német birodalom fővárosa megválni készült olyan két városi közüzemektől, amelynek a magánvállalkozás kezébe való visszabocsátását nálunk még a közüzemi gazdálkodás legelső ellenfelei sem mernék kiejteni a szájukon. Berlin városa magánbankcsoporthal folytat tárgyalásokat a város villamosvilágítási üzemének és gázüzemének eladásáról. Mialatt nálunk az egész kapitalista országot lassanként beledobják az állami szocializmus zsákjába, Berlinben kiderül, hogy addig szocializáltak, amíg 600 millió adósságot csináltak vele s most már nem bírják tovább.

A nemzetközi vas- és acélkartell, amint azt *A Reggel* legutóbb megírta, Budapesten akarta megtartani tanácskozásait. A konferencia megtartása most halasztást szenved, mert a német és francia csoport között ellentétek támadtak, ugyanarra, hogy a nemzetközi vas- és acélkartell fölbomlásától kell tartani. A nagy ellentét az osztrák-német vámunio tervével kapcsolatban állott elő, amely, ha létrejönne, a német és osztrák ipari szervezetek egymással kartellba lépnének, ami által az eddigi egyensúlyi helyzet a német kartell javára fölborulna. A franciák ezzel szemben azt követelik, hogy a németek és osztrákok már most jelentsék ki, hogy a jelenlegi helyzet további föntartását kívánják, ellenkező esetben a konferencia megtartásának semmi értelme. A magyar érdekeltek körében az a fölfogás, hogy a magyar

vas- és acélipar tekintet nélkül arra, hogy az osztrákok kielégnek-e a mai kartellszervezetből, amelyhez tudvalevően Ausztrián kívül Csehország és Lengyelország tartozik, ők továbbra is a közép-európai kartellszervezet tagjai kívánának maradni. Így a május közepére tervezett konferencia idejét egyelőre határozatlan időre elhalasztották.

A magyar optások kielégítésére szolgáló nemzetközi agráralapról Bernből azt jelentik, hogy a két nemzetközi agráralap, amelyet tudvalevőleg az érdekeltek államok hozzájárulásából alakítanak, együttesen 320 millió aranykorona, vagyis körülbelül 335 millió frank lesz. Az A-alapra, amely a Románia, Jugoszlávia és Csehszlovákia által érvett magyar földbirtokok kielégítésére szolgál, 215,5 millió aranykorona, a B-alapra pedig, amellyel egyéb vitás kérdéseket kell rendezni, 100 millió aranykorona van előirányozva.

A két dunai hid építésétől nem lehet hamarosan munkaalkalmat várni, mert az építkezést még sokáig nem kezdhetik el

(*A Reggel* tudósítójától.) A Boráros-téri és az óbudai Dunahidak építése ügyében Ripka főpolgármester vasárnap a következőket mondotta *A Reggel*-nek:

— A városi ingatlantruházási illeték föl-emeléséről Wekerle pénzügyminiszter minden bizonnyal még a költségvetés tárgyalása során külön törvényjavaslatot terjeszt a parlament elé. Ebben az ügyben egyébként Sipőcz Jenő polgármester azt az előterjesztést teszi hétfőn délután a törvényhatósági tanácsnak, május 6-án pedig a közgyűlésnek, hogy a 1/2%-os illetéket 2 1/2%-ra emeljék föl. Ez az előterjesztés, véleményünk szerint, elfogadható és mi-helyt ez megtörtént, a kereskedelmi miniszter haladéktalanul vállalatba adja ki a hid-építési munkákat.

A Boráros-téri hidra vonatkozóan már a részlettervek is elkészültek, a munkálatok kiadásában tehát ez a hid megelőzheti az óbudai hidat. Ez azonban végeredményében nem számít, a lényeges az, hogy mindkét hid építési munkálatai egyszerre fognak, 5-6 év múlva, befejeződni.

Műszaki körökben a két dunai hid építésére vonatkozólag *A Reggel* tudósítójának a következőket mondták:

Merőben téves a munkálatok mihamarabbi megkezdésére számítani

és azok a remények, amelyeket a két új hid építéséhez, a munkaalkalmak szaporítása szem-

MEGNYILT
A
MAGYAR-AMERIKAI FAIPAR RT
A LEGNAGYOBB MAGYAR MÖBUTORGYÁR
GYÁRI LERAKATA ANDRÁSSY-UT 29

BUTORAINK VILÁGHIRŐEK
KIVITELBEN A LEGTÖRÖKELETESEBBEK
ARBAN A LEGOLCSÓBBAK
ELADÁS KEDVEZŐ
RÉSZELETTÉRE IS

pontjából fűznek, érthetetlenül tulzottak. A Boráros-téri hid kiirási műveletei készek ugyan, de ha számításhoz vesszük, hogy legalább 60 napra van még szükség, amíg a vállalkozók a műveleteket áttanulmányozzák és még legalább további két-három hónapig tart, amíg a versenytárgyaláson döntést hozhatnak, a hid építésére a késő őszi hónapok előtt aligha kerülhet sor.

Ami a foglalkoztatott munkások számát illeti, a közvélemény nagyon fog csalódni, ha megtudja, hogy a több évre elosztott munkánál alig 120 munkás található állandó foglalkoztatást. Ami az óbudai hidat illeti, a tényleges munkák megkezdése még távolabbi időben remélhető csupán, mert a beérkezett tervpályázatok fölött megtörtént ugyan már a döntés, de még nincs elhatározva, hogy melyik terv kerül kivitelre és még az sincs kizárva, hogy mint a Boráros-téri hidnál, ennél is egészen új tervet dolgozzanak ki a miniszterium kebelbéli mérnökei által. Akárhogy legyen is, a részletes kiirási művelet kidolgozása még sok időt fog igénybe venni, aztán még hosszú ideig tart, amíg a munka odaitétele dolgában döntést lehet remélni és amíg a részletterveket kidolgozzák s a vasszerkezeteket elkészítik, úgy, hogy az óbudai hid építését talán csak a jövő évben kezdhetik meg. Mindenesetre szomorú, ha a munkát váró közönséget nem tudják nagyobb és hamarabb megvalósuló reményekkel biztatni, mint amennyit a két dunai hid építése nyújt.

× „Szikra” Magyar Gyűjtőgyár Rt. igazgatósága a közgyűlést e hó 8-ra hívta össze. A mérleg 387.210,04 P nyereséggel zárult, amelyből 12.— P osztalékot fizetnek. Az igazgatóság új tagja gróf Lewenhaupt Károly Gusztáv, a svéd gyűjtőtruszt igazgatója. A Magyar Általános Gyűjtőipari Rt. nyeresége 155.698,22 P, részvényenként 10 P osztalékot fizetnek.

× A Nemzetközi Gépkereskedelmi Rt. igazgatósága Fleissig Sándor elnöklése mellett tartott ülésén foglalkozott a vállalat 1929-30. üzletévi zárószámával és megállapította, hogy bár a gazdasági krízis a gazdaságosság vételeire jelentős leromlást és ennek folytán a forgalom 43%-os csökkenését vonta maga után, az elért üzleti eredmény mégis kielégítőnek mondható, amit azoknak az idejekorán folyamatba tett intézkedéseknek köszönhet, amelyekkel a vállalat új exportpiacokat nyitott meg, új üzletekig karolt föl és az üzleti részeket leszorította. Megelődéssel állapította meg az igazgatóság, hogy a vállalatnak összes affiliációival együtt az előző évi zárletkor 49.871.000 pengőit kitevő kinlevőségéből az elmúlt üzletévben kerekén 34 1/2 millió pengő folyt be készpénzben. A gazdasági helyzetre való tekintettel az igazgatóság elhatározta, hogy a május 21-iki közgyűlésnek javasolni fogja az 1929-30. üzletévben elért nyereség teljes leírását és tartalékokra való fordítását és azt, hogy ehhez képest az elmúlt évre osztalék ne fizetessék és 54.263 P a jövő üzletév számlájára vitessék át.

× Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság április hó 25-én tartotta 1931. évi rendes közgyűlést, amely az 1930. évi nyereséget 202.150,31 pengőben, az osztalékot pedig 15 pengőben állapította meg.

RÁK-

ell jönne, hogy a PALMA kaucsuksarok minden ember számára megváltást jelent, hacsak egyszer is viselte. A PALMA kaucsuksarok kíméli az idegeket és megtakarítja a cipőjavításokat.

MICHELINPNEU
AUTOFÖLSZERELÉSEK
CITROËN-ES FORD-
ALKATÉSZÉK

TELEFON: Aut.
221-87, 235-63

NAGY JÓZSEF
VI, ANDRÁSSY-UT 24

VASÁRNAPI SPORT

Hősies, remek küzdelmet vívott Bécsben a magyar válogatott csapat és győzelemmel fölérő 0:0-ás eldöntetlent harcolt ki az osztrákok ellen

Gallina, Mandl és Dudás voltak a magyar csapat legjobb játékosai. — A bíró három tizenegyest nem ítél meg javunkra. — 45.000 néző a Hohe Warten! — Magyarország megerősítette vezetőhelyét az Európai Kupában

Bécs, május 3.

(A Reggel kiküldött munkatársától.) Fogat összeszorítva, mellén a magyar címerrel olyan hősies küzdelmet vívott legjobb tizenegyük, amint még alig látott a bécsi közönség. A Hohe Warte gyepeén, ez osztrákok otthonában vívta ki a győzelemmel fölérő gólnélküli eldöntetlent a szenzációs lelkesedéssel játszó magyar csapat.

Magyar invázió a Hohe Warten

A bécsi mecesre hatalmas tömegben utazott föl a magyar sportközönség. A vasárnap reggeli sportkülönvonat 500 lelkes, jótörku, piros-fehér-zöld zászlóval felszerelt magyart hozott Bécsbe, de a többi vonat is ontotta a magyar közönséget. Az országuton egymás hegyén-hátán száguldoztak az autók és motorkerékpárok. A Ringen több Bp. jelzésű autó futott, mint bécsi kocsi. Szombathelyről is és Győrből is 3-3 busz érkezett, úgy, hogy

a Hohe Warte 45.000 nézőjéből a bécsi magyarokkal együtt legalább 8000 volt a magyar.

A bécsiek ügyesen szíjeljeltették a magyarokat, de hangjuk erejét nem sikerült letompítani. Erősen hangzott az irdatlan arénában a „Huj, huj, hajrá!” és a „Tempó magyarok!”. Jelen volt Bécsben az MLSz egész vezérkara és a magyar sportársadalom számos előkelősége.

Ilyen magyar invázió külföldön, futballmeccs kedvéért, még sohasem volt.

Ha az ember csinos nővel találkozott, arról rendszerint kiderült, hogy magyar. A Hohe Warte különben teljesen megtelt. Az ülőhelyek még elővételben keltek el a hegyoldalba épített pompás arénában. A jegyzsarásoknak természetesen remek napjuk volt, de a frissítőárusoknak is, akik a nagy melegeben rengeteg árut adtak el. Az állóhely népe az üres üvegeket, kültelki szokás szerint, egyszerűen a pályára dobálta be. A nagy meccs előjátéka a rendőség és a katonaság válogatottjainak unalmas mérkőzése volt, amely a világon senkit sem érdekelt. A közönség ezt a meccset egy kis hangköszörülésre használta föl, hogy torkát „bemelegítse” a nagy mekközésre. A csatában mégis a magyar közönség birta jobban torokkal.

A 8000 magyar tulkiabálta a majdnem 40.000 osztrákot.

A lelkes magyar közönségnek oroszlánrésze volt a nagyszerű eredmény kivívásában. Imponáló volt az a harsogó biztatás, amely mindig új lelket és új erőt öntött a fáradó magyar csapatba.

Féldőnkint váltakozó fölény

A magyar csapat nem a legjobb előjelek között állott ki, hiszen legjobb csatára, Auer helyett az utolsó napon kellett Barátkyt beállítani. A hangulat a mérkőzés előtt

meglepően pesszimista volt mindkét oldalon.

A magyar csapatban olyan nagy akaratérő és lelkesedés volt, hogy ez mindent pótolott. A magyar tizenegy tudta, milyen nagy tétért, az Európai Kupáért megy a harc és ennek megfelelően játszott, tudásának és lelkesedésének teljes latbavetésével.

A magyar csapat olyan elsöprő lendülettel kezdte a játékot, hogy az osztrák közönségben megfagyott a vér.

Mi játszottunk ekkor széjjel a hátban és olyan pompásan dolgozott a magyar csapat, hogy

két góllal voltunk az első féldőben jobbak.

Csak nagy balszerencsénk akadályozta meg, hogy nem értük el a jól megérdemelt vezető gólt. A kapufa, Franzl és a bíró állotta útját a magyar gólnak.

Merecs svájci bíró két tizenegyest nem

ítélt meg a javunkra és a második féldőben a harmadik tiszta tizenegyest sem adta meg.

A második féldőben szél ellen játszottunk és ekkor, amint várható volt, az osztrák csapat támadott többet, de a magyar védelem, élén a briliánsan védő ujong Gallinával, a remek Mandljal és a biztos Dudással, megakadályozta, hogy az osztrákok gólt löjenek és ezzel megnyerjék a meccset.

Óriási iramu, végtelenül izgalmas, igazi kupamérkőzést vívott a két csapat.

Küzdelem volt ez a meccs a szó szoros értelmében. Amint az eredmény jelzi, a védelmek kifogástalanul működtek és elsősorban ezért nem esett gól. A kornerarány 6:2 volt a magyarok javára.

Ki érdemli a legnagyobb elismerést

Mindenekelőtt le a kalappal Máriássy Lajos szövetségi kapitány előtt, aki bátor kézzel ismét ilyen pompás válogatott csapatot állított ki. Ha végitekintünk a magyar csapaton, a következő „crólístát” állíthatjuk össze:

1. Mandl	6. Táncos
2. Gallina	7. Korányi
3. Dudás	8. Ticska
4. Kléber	9. Kalmár
5. Lyka	10. Turaj

11. Barátky

A sorrend azonban ezuttal nem azt jelenti, hogy az utolsó sokkal gyöngébb lett volna, mint az első, hiszen

itt mindenki kitünő volt.

Tehát Mandl ismét, mint már annyiszor, a főhős. Esze, nyugalma és játéka szenzációs volt.

Az ujong Gallina jeles osztályzattal esett át a tüzkeresztségen.

Meglepő bravúrosan és önfölközzően mentett mindent. Dudás is kitünő volt, pedig neki volt a nehezebb oldala. A fődőzetsorban Kléber, aki ezuttal jubilált, huszonötödször játszott a válo-

Magyarország—Ausztia 0:0

Hihetetlen izgalom vett erőt a közönségen, amikor az előmérkőzés csapatai levoúltak a pályáról. A magyar csapat már dresszbe öltözve, hancrakészen érkezett az öltözőbe, meghallgatta a vezérek utasításait és már vonult is ki, a Hohe Warte gyepeére, ahol udvarias „Hoch” kiáltások fogadták. Óriási lelkesedéssel, zászlóit lobogtatva éljen a magyar közönség. Az osztrák fehérínges tizenegyet természetesen sokkal hatalmasabb üdvívtalás fogadta. A fotografusok serege lépett ezután működésbe. A magyar szövetség üdvözölte a jubiláns Klébert és a hórihorgas Mercet bírót már sorsolt is.

Két góllal vagyunk jobbak az első féldőben

Mandl választ és az osztrák csapat kezdi nem-sokára szél és nap ellen a játékot. Az első osztrák támadást Lyka fölszabadítja, majd Siegl kapu mögé centeroz és Ticska ofszejdra fut. Adelbrecht megsérül és rövid időre kiviszik a pályáról. A magyar csapat óriási lelkesedéssel támad és mintha csak hazai pályán lennénk, olyan hangosan biztat a magyar közönség. Franzl kifutva ment. Adelbrecht visszaáll a helyére.

Az iram óriási

és csak úgy visszhangzik a tribünön a „Tempó magyarok!” kiáltás. A 12. percben Mock távoli szabadrugását, egy perccel később pedig Adelbrecht közeli labdáját

Gallina bravúros rávetéssel védi.

Korányi szabadrugását Franzl Turai elől kiüti Kalmár elé, aki pompásan fejel, de a labda kapu

gatottban, igen jó centerhalf volt. Teljesen megfelelt Lyka és Korányi is, különösen az előbbi, aki a félelmetes Horvátot sokszor győzte le a közelharcban.

A csatársor szépen, de nagy balszerencsével játszott.

Az első féldőben pompásan ment az összjáték, de gólt nem sikerült löni, mert hiányzott az igazi lövésatár. Ha Auer lehetett volna jobb-összekötő, talán megnyerjük a meccset. Barátky ugyanis jó kezdés után visszaesett, ugyanúgy, mint Turai és Kalmár. A két szélső közül Tánczos volt az akcióképesebb, de őt eléggé elhanyagolták. Lehetett volna talán jobb csapatot kiállítani, de lelkesebbet, küzdőképesebbet aligha.

Franzl és Horvát volt a két legjobb osztrák játékos

Az osztrák csapat nagy csalódást kellett a belső csatártrio csődje miatt. Gschweidl egészen gyöngye volt, Adelbrecht pedig hamar kifulladt. Tögel csak arra volt használható, hogy Horvátnak labdát adjon. A kis Horvát a bal-szélen ellenállhatatlanul bravúrosan játszott. Számtalanszor verődtek össze lefutásai nyomán még a magyar tenyerek is. Néhányszor már nem lehetett másként leszerelni, mint faulttal, még jó, hogy nem a tizenhatoson belül... Az öreg Siegl sok helyzetet rontott és nem igazolta Meisl bizalmát.

Horvát mellett Franzl magaslott ki az osztrák együttesből.

Néhányszor óriási bravúrral védett. Blum és Schramseis, a két hátvéd meglepően bizonytalanul kezdett, de a második féldőben már nem lehetett rajtuk átmenni. A halvesorban Mock tünt ki. Smistik és Gall szürkén dolgoztak.

Mercet svájci bíró a mérlegelő iskola híve és három tiszta tizenegyest nem ítél meg javunkra. A mezőnyben éles volt a szemé, a kapu előtt azonban következetesen — behunyta.

fölött süvit el. Horvát kornert erőszakol ki, de a bíró ofszejdot látott. A kis Horvát szinte ellenállhatatlanul vezet az osztrák támadásokat. Adelbrecht bombáz a kapu fölé, majd a 20. percben az első magyar kornerből Kalmár a kapu fölé fejel. A 23. percben ofszejdot fúj a bíró és Gschweidl érvénytelen gólt lö.

Turait Blum fölvágja a tizenhatoson belül. Tiszta tizenegyes lenne. A bíró gondolkodik és — kornert ítél.

A magyar közönség erősen pfujolja a bírót. Egymásután két kornert ér el a nagy fölénybe kerülő magyar csapat. Óriási tumultus keletkezik Franzl kapuja előtt. Tánczos kornere Franzl alig tudja kikaparni. Lyka remek lövést pedig fölűti a kapufára, de még idejében ment. Nagy balszerencsénk volt, hogy nem értünk el most gólt! A 30. percben Siegl nagy helyzetbe került, de hát Istennek lövése kapu mellé megy. A mérkőzés irama igen erős.

A játék kemény és nagyon sok a fault.

A következő percben Ticskát Schramseis felűti, ismét a tizenhatoson belül.

Iskolapédája a tizenegyesnek. A bíró sipja ismét néma marad.

Most osztrák ostrom következik, de a magyar védelem pompásan áll a lábán. A 42. percben Adelbrecht vérszegény lövése kapu mellé jut. A szünetben így nyilatkoznak A Reggel-nek a szövetségi kapitányok:

Máriássy:

— A bíró két tizenegyest nem adott meg javunkra. Így nem lehet futballozni.

A vasárnapi bécsi csata magyar hősei

Meisl:

— Kihúztuk szél ellen gól nélkül, most majd megmutatjuk, mit tudunk...
A magyar öltözöben bizakodó a hangulat. Máriaassy inti a játékosokat, hogy minden helyzetből löjjenek lehetőleg — gólt.

A magyar védelem bravuros félideje

A nap lement, de a szél még zavarja a magas labdákat. Siegl lövését Gallina kibokszolja, majd Tügel lövését menti ritka bravúrral kornerre. A 6. percben váratlan gyors magyar lefutás kornert eredményez. Utána Ticska fut le, lövése a kapu előtt surran el, Tanczos elfogja, Kalmár a kapu mellé fejel.

A hatalmas fölénybe kerül most az osztrák csapat. A 10. percben Lyka fölvágja Horvátot, de a szabadrugást Adelbrecht kapu mellé lövi. A 12. percben váratlan gyors magyar lefutás kornert eredményez. Utána Ticska fut le, lövése a kapu előtt surran el, Tanczos elfogja, Kalmár a kapu mellé fejel.

A magyar csapat most összeszedte magát és ritkaszerű játékkal támad. Turai a kapu mellé fejel, a veszélyes ellentámadást pedig Gschweidl fejezi be kapu mellé lövéssel. Ismét magyar kornert, de ez is eredménytelen. Ezután Horvát lefut, Dudás másként nem menthet, hát elbuktatja. A szabadrugást Gschweidl faultja tisztázza. Gallina az egyedül szemberohanó Siegl lábáról szedi le a labdát. Franzl is remekel és a két kapus munkája valóságos élmény. A 23. percben az osztrákok érnek el kornert, de Smistik fejeje célt téveszt. A 25. percben óriási szerencsénk van. Horvat beadása elszáll a kifutó Gallina fölött.

Siegl üresen áll a kapu előtt, de pontosan a visszafutó Gallinába lövi a labdát. Az osztrák fölény állandó. Már a levegőben lóg az osztrák gól, védelmünk azonban az utolsó pillanatban mindent ment.

Erősen visszaestünk most, az osztrákok nagyon szorongatnak és meleg a helyzet. Végre egy percig mi is támadunk, Turai lövése azonban Franzl. A 36. percben Horvat, egy perccel később Siegl lö a kapu mellé. Minden magyar szem az órát lesi. Még 7 perc van hátra. Az időt húzzák a magyar játékosok. Gschweidl lö a kapu mellé. Még 5 perc. A 40. percben Ticska lefut, beadása Mock kezére pattan.

Ticskát buktatják, tiszta tizenegyes, a bíró azonban ezt sem ítéli meg.

A magyar játékosokba az elkeseredés új lelket önt, ismét a magyar csapat támad. Franzl egymásután kénytelen védeni. Az idő mulik, mégpedig magyar támadásokkal. Még 1 perc! Még néhány rugás és a bíró lefújja a mérkőzést. A magyar közönség lelkesen éljenzi a csapatot.

Mit mondanak a befentesek?

A mérkőzés után Turait ájultan hozzák vissza hordágyon az öltözőbe.

Ez az eset szordinót tesz a nagy öröme. A Reggel a következő nyilatkozatokat kapta:

Máriaassy szövetségi kapitány:

— A meccset meg kellett volna nyernünk, ha a bíró rendesen bíraskodik.

Meisl osztrák szövetségi kapitány:

— Néhány emberemben csalódtam. Mindkét csapat megnyerhette volna a mérkőzést.

Franzl, az osztrák kapus:

— Én megtettem a kötelességemet.

Gallina magyar kapus:

— Az eredmény beszél helyettem.

A jubiláns Kleber:

— Három tizenegyes nem ítelt meg a bíró. A szél különben irracionálisan befolyásolta a játékot.

Mandl:

— Az eredmény reális.

Minder, az MLSZ háznagya:

— A két védelem kiválóan dolgozott.

Egy órával a mérkőzés után beszélünk Turaival, akiről időközben az a hír terjedt el, hogy sérülése nagyon súlyos. Turai ekkor már jobban volt, föl is öltözött és részt vett a magyar csapat esti bankettjén.

Az Európai Kupa állása:

1. Magyarország	3	1	2	0	9:5	4	(2)
2. Olaszország	2	1	1	0	3:2	3	(1)
3. Ausztria	3	1	1	1	3:3	3	(3)
4. Csehszlovákia	2	0	1	1	4:5	1	(3)
5. Svájc	2	0	1	1	3:7	1	(3)

A Bocskai nagy meglepetésre 3:1 arányban kapott ki a sereghajtó Kispesttől

A Pécs-Baranya eldöntetlenül játszott a Vasassal

(A Reggel tudósítójától.) A tavaszi szezon két elmaradt bajnoki mérkőzését játszották le vasárnap. Két mérkőzés — két meglepetés. A harmadik helyezett Bocskai megérdemelten kapott ki 3:1-re a sereghajtó Kispesttől, amelyt már „csak” két pont választ el a Pécs-Baranyától és a Bástyától és három pont a Budai „II”-től. Javitott a helyzetén a pécsi csapat is, amely eldöntetlen eredményt harcolt ki az nyolcadik helyezett Vasastól. A kiesés ellen ezek után még ádázabb küzdelem indul meg a budai, a szegedi, a pécsi és a kispesti proficsapatok között... Sokkal tisztább a helyzet a legfelső régtóban. A Bocskai utolsó két

veresége után valószínűen ez lesz a bajnokság idei befutója: 1. Újpest, 2. Hungária, 3. Ferencváros. A tabella most így fest:

1. Újpest	19	14	3	2	64:27	31	(7)
2. Hungária	19	12	5	2	63:25	29	(9)
3. Bocskai	19	10	4	5	47:40	24	(14)
4. Ferencváros	19	9	5	5	46:25	23	(15)
5. III. kerületi FC	19	8	4	7	36:35	20	(18)
6. Nemzeti	19	6	7	6	31:34	19	(19)
7. Sabária	19	8	3	8	29:34	19	(19)
8. Vasas	19	6	4	9	33:40	16	(22)
9. Budai „II”	19	4	5	10	23:45	13	(25)
10. Bástya	19	4	4	11	31:55	12	(26)
11. Pécs-Baranya	19	5	2	12	24:47	12	(26)
12. Kispest	19	3	4	12	31:51	10	(28)

Kispest—Bocskai 3:1 (2:1)

Kispest. — 3000 néző. — Bíró: Dr. Juhász

A Kispest értékes győzelmet aratott, amelyvel talán a kiesés szomorú sorsát is elkerülheti. Az eredmény meglepetésnek számít, hiszen a harmadik helyezett Bocskai biztos győztesként indult a küzdelembe a sereghajtó kispestiek ellen. A Kispest azonban olyan elszánt győzni akarással küzdött az első perctől az utolsóig, hogy megérdemelten, szerezte meg a nagy sullyal latbaeső bajnoki pontokat.

A csapat minden tagja szívvel-lélekkel küzdött. A legjobb volt Keresztes és Konyor. A Bocskai eleinte könnyen vette a mérkőzést. Amikor föleszmélt, már késő volt. A pompásan védekező Kispesttel szemben nem boldogult. A bekapott három gól ellenére a mezőny legjobb embere Budai kapus volt. A Kispest kezd meglehetősen erős szél ellen és azonnal támad. Egymásután két eredménytelen kornert ér el. A 8. percben

Steiner beadását Konyor a balsarokba helyezi: 1:0. A Bocskai eredménytelen kornerral válaszol. A 16. percben Rozgonyi hibájából

Mertin bead, pontosan Teleki elé, aki védhetetlenül kiegyenlített: 1:1.

A Kispest hatalmas lendülettel támad és a Bocskai csak ritkán jut szóhoz. A 21. percben Fehér „luftot” rug. A labdát Steiner kaparintja meg.

Konyornak passzol, aki hombalúvással megszerzi a vezetést: 2:1.

A kispesti fölény folytatódik. Paczoly beadását Lukács fejeli kapura, de Budai elvetéssel véd. Kispesti kornernél Moharos hibázik és Paczoly biztos gólnak látszó lövését Budai szenzációs csukaugrással teszi ártalmatlanná. A Bocskai is kornert ér el, de Gyurcsó kavarodás után mellé lö.

A második félide első eseménye Paczoly hombalúvése, amely alig kerül el a kaput. Erőtlen Bocskai-támadás után Teleki mellé lö. A Bocskai erősít. Szép támadása Markos önzésén akad meg. Vince közeli lövése alig megy kapu fölé. Steiner kornert erőszakol ki, Budai azonban biztosan véd. Eredménytelen kispesti kornert után Markos lefutását kapumögé centerezéssel fejezi be. A debreceniek erősen támadnak, de a Kispest teljesen védekezésre rendezkedik be. Mertin beadását Mátéffy jó helyzetben elhibázza. A 32. percben

Csendes váratlanul kitör és védhetetlen gólt raraszt Budai kapujába: 3:1.

A Kispestet föllekkesíti a gól és tovább támad. Steiner még Budait is maga mögött hagyja, de biztos helyzetből mellé lö. Mezőnyjátékkal fejeződik be a mérkőzés.

Vasas—Pécs-Baranya 0:0

Pécs. — 4000 néző. — Bíró: Boronkay

A döntetlen eredmény nagyjában megfelel az erőviszonyoknak, habár mindkét csapatnak volt oly helyzete, amelyből gólt lehetett volna. Szünet előtt hullámzó mezőnyjáték folyt. A II. félideben a tempó erősödött. Mindkét csapat erősen támadt, de az eredmény nem változott. A helyi együttesben a védelem, a csatársorból Magyar játszott jól. A Vasasban szintén a védelem, továbbá Bruncker és Stanzl játéka érdemel említést.

Pontott veszített az Attila!

(A Reggel tudósítójától.) A második ligában vasárnap két bajnoki mérkőzést játszottak le. Az egyik nagy meglepetéssel végződött:

a listavezető Attila eldöntetlenül mérkőzött a Maglóddal

és ezzel egy pontra csökkent előnye a Somogyval szemben, amely biztosan győzött a Bak TK ellen.

Attila—Maglód 1:1 (1:0). Az Attila a miskolci mérkőzés nagy részében fölényben volt, de csatársorának határozatlan játéka folytán eldöntetlen eredménnyel volt kénytelen beérni. Góllövők: Rudas, illetően D'Alberto.

Somogy—Bak TK 4:1 (1:0). Góllövők: Mészáros (2), Jakube, Galambos, illetve Blasko.

A II. liga első három helyezetteje:

1. Attila	—	—	19	16	1	2	67:12	33
2. Somogy	—	—	19	15	2	2	91:20	32
3. Vac FC	—	—	19	14	2	3	59:26	30

A Törekvés katasztrófális vereséget mért a BSE-re. Az amatőrbajnoki mérkőzések közül a legnagyobb érdeklődés a Törekvés—BSE-mérkőzést kísérte. Az összecsapás nagy meglepetést hozott: a Törekvés 7:2 arányú, váratlanul súlyos vereséget mért őszi legyőzőjére, a BSE-re, annak ellenére, hogy a félideben a BSE vezetett 2:1 arányban. További eredmények: BTC—Fer. Vasutas 2:1 (0:1), BSKRT—BEAC 4:1 (1:1), URAK—Postás 0:0, FTC—33 FC 2:0 (1:0), MTK—UTE 0:0.

Harcolni kell

az árak letöréseért, mert így növekedhet a vásárlók tábora.

Schnur

Budapest, VIII., Rákóczi út 15.

férfi ruházate és szabásati üzeme mindent elkövet annak érdekében, hogy tavaszi ruháit és felöltőit

minél olcsóbban és minél kifogástalanabb minőségben bocsáthassa vásárlóközönsége rendelkezésére. Népszerűtani szabóság

Kérjen képes árjegyzéket

Kehrling öt izgalmas szetben kikapott Stefanitól

Morpurgó biztosan verte Takácsot. — Olaszország 4:1-re győzött a Davis Cup-ben

(A Reggel tudósítójától.) A szombaton elvesztett páros mérkőzés rekordközönsége után vasárnapra megessapant az érdeklődés, noha még mindig szép számú publikum lelkesedett és drukolt a magyar színéért. Délután 3 óra körül Takács és Morpurgo lépnek a pályára. Az olasz nagy lendülettel fekszik a játékba, de Takács szívósan áll ellen. Morpurgo a döntő labdákra összpontosítja figyelmét és 6:3 arányban nyeri az első szetet. A második szetben Takács hatalmas küzdőképessége egyre jobban kidomborodik.

gém labdája van, de vonalbírói tévedés folytán elveszti

és noha egyenlőt, nem tudja többé a vezetést megszerezni. A második szet 8:6 Morpurgo javára. A harmadik szetet ugyancsak az olasz nyeri 6:1 arányban. Ezzel a mérkőzéssel az olasz vezetés 3:1-re javult és így

a Davis-Cup-mérkőzést Magyarország már elveszítette.

Ezután Kehrling és Stefani lépnek a pályára. Stefani kezd és biztosságával sorra megcsinálja a poenokat. Kehrling még nem szokta meg ellenfelének precizitását és sokat hibázik. Az olasz már 5:0 arányban vezet, amikor Kehrling néhány gyönyörű akcióval egymásután két gómet szerez: 5:2! A szet azonban 6:2 arányban Stefani számára. A második szetben Kehrling ütésbe jön, biztos alapvonaljátékot produkál, mindvégig kezében tartja a ve-

zetést és 5:2 állás után

6:4 arányban nyeri a szetet.

Az egyenlítés fölviannyozza a magyar bajnokot, aki a harmadik szetben is 2:0 arányban vezet, amidőn

Stefani „az olasz fakir” hihetetlenül szívós védekező játékával egymásután hat gemet csikar ki és 6:2 arányban nyeri a harmadik szetet.

Szünet után a magyar bajnok pihenten fekszik a játékba. Most adogatása, lecsapásai a régi, féltelmetes, ellenállhatatlan Kehrlinget juttatják eszünkbe. Útseit nagyszerűen változtatja, hol drivel, hol chopol, hol keresztbe, hol vonalmentén futtatja ellenfelét.

Az egész háromnapos küzdelemnek ez volt a legszebb játszámja, amelyet Kehrling 6:4 arányban nyert.

Az ötödik szetben külsőleg nem változik ugyan a játék képe, de valahogyan előbujik a hagyományos Kehrling-balszerencse, amelyet még vonalbíró tévedések is fűszereznek. A magyar bajnok állandóan támad, de Stefani a legmesszebbre elhelyezett labdákat kiszorított helyzetben is biztosan küldi vissza ellenfele terfelébe, és 6:2 arányban nyeri az utolsó döntő szetet. A Davis Cup-mérkőzést 4:1-re elvesztették. A Takács-Morpurgo-mérkőzést Halter Béla, a Kehrling-Stefani-mérkőzést Oláh Aladár vezette.

Sista (Rudge) és Rsehack (Rudge) a csehszlovák Grand Prix győztesei

Prága, május 3.

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap tartották Prágában pompás tavaszi időjárásban és nagyszámú közönség előtt a cseh Grand Prix-versenyt, amelynek eredményei a következők: 350 km. kategóriáig: 1. Sista (Rudge), 2. Willy Jung (Rudge), 500 km.-ig: 1. Rsehack (Rudge), 2. Pastika (BSA), 3. Kratochwil (Charolea).

A magyar vízipelő-válogatott Egerben. Egerben vasárnap a magyar válogatott vízipelő-csapat vendégszerepelt és remek iskolajáték után 8:1 (3:0) arányban győzött a MESE ellen. A gólokon Németh (4), Keserü II., Bozsi, Halasy és Keserü I. osztozott, az egriek gólját Tarrodi dobta. Bíró: Speisegger Ernő. A meghívási uszószaámok közül az 50 m. gyorsuszásban Bárány István győzött, aki 26 mp.-cel beállította legjobb országos eredményét. A 100 m. hátuszást Bitskey Aladár (MESE) nyerte meg 1 p. 13.2 mp. jó idő alatt.

A Postás csapata nyerte a kerékpáros nagystáftát. A Magyar Kerékpáros Szövetség rendezésében a Budapest, Cinkota, Isaszeg, Gödöllő, Budapest közötti 206 km.-es utvonalon vasárnap délelőtti futótájk le a honvédelmi minisztérium vándordíjáért az 5-ös staféta-kerékpárversenyt, amely izgalmas és szép küzdelmeket hozott. A versenyt a Postás SE csapata főlegesen nyerte és harmadik győzelmével birtokába vette a vándordíjat, ha a győzelme ellen badott óvásnak a szövetség illetékes bizottsága helyt nem ad. Az óvást az UTE nyújtotta be, azon a címen, hogy a Postás-csapat két tagja idegen vezetés segítségét vette igénybe. A verseny eredményei: 1. Postás SE I. csapat (Jállies, Kímár, Neubauer, Peck, Nemes) 6 ó. 44 p. 02 mp. 2. MTK II. csapata (Horváth I., Horváth II., Gajdán, Szentes, Pelvássy) 6 ó. 49 p. 29 mp. 3. UTE I. csapata 6 ó. 49 p. 30 mp. 4. BSE 6 ó. 51 p. 35 mp. 5. BESZKART 6 ó. 53 mp. 6. Vándorköv KK rajta, 7. Pestújhegyi SC 6 ó. 54 p. 34 mp. 8. Kispesti AC 6 ó. 55 p. 29 mp. — A BSE, amely a negyedik váltásig a mezőny élén állott, Simon tömlőszakadása miatt esett vissza. A mezőny kimagasló legjobb teljesítményét Szentes nyújtotta.

GOODRICH PNEU nem hagy cserében

Négy győzelem, két vereség: a magyar csapatok vasárnapi turamérlege

(A Reggel tudósítójától.) A magyar csapatok vasárnap is pompásan szerepeltek rövidlevegésű turájukon. A Hungária, a Ferencváros, a Sabária és a Nemzeti szép győzelmet aratott, míg az Újvidéken szerepelt kombinált csapat és a Budai „11” minimális gólkülönbséggel vereséget szenvedett. Eredmények:

Nagyvárad: Ferencváros—NAC, N. Törökvs kombinált 5:2 (3:1). A Ferencváros remek iskolajátékát a 6000 főnyi közönség tüntető tapsokkal kísérte. Különösen Takács II. és Bukovi volt elemében. Takács II. négy gólt lőtt, az ötödiket Sárosi.

Újvidék: Jugoszlavia—Ferencváros, III. kerület, Nemzeti kombinált 2:1 (0:1). 10.000 főnyi rekordközönség előtt a magyar csapat meg nem érdemelt vereséget szenvedett. Az első félidőben a kombináltak nagy fölényben vannak, de csak Toldi rug gólt. Szünet után a belgrádi csapat gyilkos iramot diktál, az első percben kiegyenlít, a 16. percben pedig a győztes gólt lövi. A győztes gól ellen a magyar játékosok protestálnak, a vitába a közönség is beavatkozik. A pályára nyomul, de a rendőrség hamarosan rendet teremtett.

Pozsony: Bratislava—Budai „11” 2:1 (1:0). A fáradt budai csapat a kapu előtt gólképtelen volt. Egyetlen gólját Polgár rugta.

Ersékújvár: Hungária—ESE 5:1 (1:1). A Hungária csak a második félidőben kapcsolt rá és szép iskolajátékkal győzött. Góllövők: Nehadoma (3), Skvarek és Weber.

Komárom: Sabária—Komáromi FC 2:0 (1:0). A szombathelyi csapat csalódást keltett. Góllövők: Kovács II. és Boda.

Léva: Nemzeti kombinált—Lévai TE 4:2 (3:1). A magyar csapat góllövői: Odry, Grosz, Rázsó, Schusztler.

Az unalomba fulladt villámtornát az Újpest nyerte meg. Az Üllői-uti pályán vasárnap tízenként csapat villámtornát rendezett, amely kudarcosul végződött. A „villámtornából” hiányzott a villám, a mennydörgés és a velejáró gólzápor. A versenyt az Újpest hetes csapata nyerte meg a Vasas és a Turul előtt.

Szekeres háromszoros győzelme. A Millenáris-pályán vasárnap tartották meg a szezon első motorvezetéses kerékpáros versenyét, amelynek hőse a magyar Szekeres Béla volt. Szekeres győzött 20 km.-en 19 p. 18.4 mp. alatt az olasz Medri és Vida ellen, 25 km.-en 21 p. 50 mp. alatt Istenes és Medri ellen és 30 km.-en 25 p. 41.4 mp. alatt Vida és Medri ellen. A kerékpáros főversenyt Győrffy nyerte meg Németh és Pelvássy ellen, aki 200 méterre 12 másodperccel új országos rekordot állított föl.

Válogatott mérkőzések Rákospalotán. A RAC-pályán 1000 főnyi közönség előtt két válogatott mérkőzést játszottak vasárnap. A KISOK válogatott csapata szép játék után 2:1 (2:1) arányban győzött a Közép kerület ifjúsági válogatottjai ellen. Rákospalotai szénior válogatottjai pedig 2:1 (0:0)-re a Közép-válogatottak ellen, akik a vasárnapi Dréhr-szerleg döntőjére való tekintettel, csak félgózzal játszottak. Bíró: Mikolovics.

Eldöntetlenül végződött Bécsben az osztrák—magyar válogatott gyephokki-mérkőzés is

Ausztria—Magyarország 2:2 (2:0)

Bécs, május 3.

(A Reggel tudósítójától.) A Hakoah krieauai pályáján vasárnap délelőtti játszották le az osztrák—magyar válogatott gyephokki-mérkőzést, amelyben

a magyar csapat dicséretreméltó döntetlent ért el.

Az első félidőben és a második félidő elején az osztrákok voltak fölényben. A 17. percben Brandl az első, a 26. percben pedig Tisch a második gólt lőtte. A magyarok is szépen játszottak, eredményt azonban csak a második félidőben tudtak elérni, amikor a csapat minden egyes tagja teljes lelkesedéssel vetette magát a küzdelembe. Így is csak erős finissel sikerült kiegyenlíteni. Az utolsó előtti második percben Szendi ütötte az első magyar gólt, az utolsó percben pedig Cervá kiegyenlített.

Magyar atléta győzelme Bécsben. A laxenburgi fásorban vasárnap délelőtti futották le a Hans Febus-émlékversenyt 10 kilométeres távon. A verseny, mint a múlt évben, most is a soroksári Hevel győzelmével végződött, aki 33 p. 58 mp. alatt futotta meg a távot. 2. Leitgeb (Bécs) 34 p. 17 mp. alatt, harmadik Szilágyi (Ceglédbercel) 34 p. 22 mp. alatt.

Somló (FTC) rekordot javított a szezon első ifjúsági atlétikai viadalán. Az FTC vasárnap délelőtti tartotta ifjúsági atlétikai versenyét az Üllői-uti pályán. Eredmények: 400 m. síkfutás: 1. Madary Béla (MAC) 54.1 mp. 2. Mayerböck (FTC) 55.2 mp. 3. Nagy (Törökvs) 57.2 mp. — Helyből magasugrás (II. oszt.): 1. Somló Lajos (FTC) 143 cm. (Országos ifjúsági rekord!) 2. Sziklay (FTC) 135 cm. 3. Jász (MAC) 130 cm. — Súlydobás: 1. Visky Arnold (MTK) 11 m. 19 cm. 2. Jász (MAC) 10 m. 71 cm. 3. Sziklay (FTC) 10 m. 01 cm. — Helyből távolugrás: 1. Aranyosi (MTK) 287 cm. 2. Somló (FTC) 285 cm. 3. Jász (MAC) 278 cm. — 4 × 1500 m. staféta: 1. MAC (18 p. 23.6 mp.). 2. FTC (18 p. 39 mp.). 3. MTK (18 p. 41 mp.). — Távolugrás, junior: 1. Dvoraček (KISOK) 591 cm. 2. Somogyi (FTC) 573 cm. 3. Aranyosi (MTK) 560 cm. — 200 m. síkfutás, junior: 1. Dvoraček (KISOK) 24.4 mp. 2. Sziklay (FTC) 24.7 mp. 3. Klein (UTE) 25 mp.

A birkózó csapathajnokai verseny vasárnapi fordulójának eredményeként a MAC és az UTE vereség nélkül, a Herminamezői AC pedig egy vereséggel a döntőbe jutott; a Postás, Vasas, MTE, B. Vasutas és FTC csapata kiesett. Harmadik forduló: Postás—Vasas 9:16, MTE—Herminamezői AC 11:13, UTE—B. Vasutas 9:16, MAC—FTC 9:15. Negyedik forduló: Vasas—Herminamezői AC 5:21, MTE—MAC 3:13, UTE—FTC 13:14.

Külföldi Davis Cup-eredmény. Düsseldorf: Dél-afrika—Németország 5:0. Vasárnap Raymond négy szetben (4:6, 6:3, 9:7, 8:6) verte dr. Busst, Kirby pedig négy szetben (4:6, 6:3, 6:4, 6:3) Nournejt. — Prága. Csehszlovákia—Spanyolország 3:2. A mérkőzés utolsó napján Maier (Spanyolország) 4:6, 6:3, 6:4, 6:4 arányban győzött Hecht (Csehszlovákia) ellen. Menezel (Csehszlovákia) pedig 6:8, 6:2, 6:1, 6:3 arányban győzött Alonso (Spanyolország) ellen.

LOVSPORT

Lovaregyleti versenyek

Kapitány biztosan verte Danseuset a Nemzeti-Hazafi-díjban

(A Reggel tudósítójától.) Igazi májusi napsütésben, biztató előjelek között, vasárnap indult utnak a kilencnapos Királydíj-ving. A megnyitó nap főversenye a hagyományos Nemzeti—Hazafi-díj volt, amely ezen a délutánon hatvanegyszer pergett le a magyar turfón. Kapitány és Danseuse idei bemutatkozója a klasszikus díjnak méltó keretet adott. A verseny a várakozásnak megfelelően folyt le. Az egyenes elejéig Semper vezetett, itt a szoros második helyen tartózkodó Kapitányt Schejbal az élre dobta s

a Pázmán-mén jó pozícióban hazahajtva, elég biztosan, egy hosszal védte ki a várásra lovagolt Danseuse támadását.

A napot bevezető Váci díjban Torontál igazolta ismét derby-kvalitását, Creola két hossznyira szorult mögötte a második helyre. A két handicepet az esedékes Goodluck és Fonolány nyerték. Az első májusi versenynapnak az új évjárat bemutatója adott még érdekességet. A győztes Rózsám-ban egy friss Rolinette-kanca aratta első könnyű győzelmét. A napot befejező Nyerelelnek versenyében Tremblay, a dicsérő jelzőkben kimeríthetetlen Schejbal megbízható keze alatt starttól — a célig bevezetett.

Részletes eredmény:

I. futam: 1. Torontál (p) Blackburn, 2. Creola (2) Esch, 3. Csitri (20) Takács J. Fm.: Bonny Boy, Néui, Diavolozza, Alvincz. 2h. 3/4h. Tot.: 10:20, 13, 15, 31.
II. futam: 1. Goodluck (5) Kaszian F. 2. Verity (4) Csuta, 3. Duhaj (16) Kaszian T. Fm.: Happy End, Péter, Hera, Rab Ráby, Fuvolás, Santa Maury, Sziliget, Lesbia, Rózsák, Takarodó. Fejh. 1 1/2h. Tot.: 10:48, 21, 22, 107.
III. futam: 1. Kapitány (7:10r) Schejbal, 2. Danseuse (1 1/4) Balog, 3. Semper (10) Blackburn. Fm.: Otranto, Kellermann. 1h, 2h. Tot.: 10:18, 12, 12.
IV. futam: 1. Rózsám (3) Csaplár, 2. Fogas (10) Martinek, 3. Nótás (2 1/2) Gutai, Fm.: Martell, Sweetheart, Borvil. 2h. Fejh. Tot.: 10:62, 28, 70.
V. futam: 1. Fonolány (2) Csuta, 2. Pezsgő (8) Balog, 3. Mirjam (12) Hevesi, Fm.: Damsel, Cortina, Cipou, Franche, Harangvirág, Renaissance, Gyöngyike, Simple Simon, Pusztá. 2 1/2h, 1 1/2h. Tot.: 10:33, 18, 31, 72.
VI. futam: 1. Tremblay (6) Schejbal, 2. Partner (3) Esch, 3. Vén legény (2) Blackburn, 3. Tárnok (10) Csaplár. Fm. Marquis Posa, Tihany. 2h, 1 1/4h. Tot.: 10:53, 22, 25.
Kettősfogadás: Goodluck—Fonolány 5:156:50.

Kiadja: Lázár Miklós A Reggel Lapkiadó Részvénytársaság.

Felelős kiadó: Róna Ödön igazgató

Világosság könyvnyomda rt., Budapest, VIII, Conti-utca 4. Műszaki igazgató: Deutsch D.